

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่น่ามาวิเคราะห์ได้มาจากแบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 509 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 207 คน ครูผู้สอนชั้นอนุบาล 302 คน เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล นำเสนอข้อมูลเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาล

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนชั้นอนุบาล (ตารางที่ 2-5)

ตอนที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนชั้นอนุบาล

การเสนอข้อมูลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เสนอข้อมูลที่ได้จากผู้บริหารโรงเรียน และส่วนที่ 2 เสนอข้อมูลที่ได้จากครูผู้สอนชั้นอนุบาล ทั้งรายละเอียดดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

1.1 การปฏิบัติของผู้บริหารในด้านการแปลงแนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์และกิจกรรม (ตารางที่ 6-8)

1.2 การปฏิบัติของผู้บริหารในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา (ตารางที่ 9-11)

1.3 การปฏิบัติของผู้บริหารในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม (ตารางที่ 12-15)

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของครูผู้สอนชั้นอนุบาล เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

2.1 การปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการแปลงแนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์และกิจกรรม (ตารางที่ 16-17)

2.2 การปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา (ตารางที่ 18-20)

2.3 การปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม (ตารางที่ 21-26)

2.4 ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ ในโรงเรียนเพื่อการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา (ตารางที่ 27-30)

ตอนที่ 3

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การเสนอข้อมูลปัญหาการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา แบ่งเป็น 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เสนอข้อมูลปัญหาของผู้บริหารโรงเรียน (ตารางที่ 31-33) ส่วนที่ 2 เสนอข้อมูลปัญหาที่ได้จากครูผู้สอนชั้นอนุบาล (ตารางที่ 34-36) และส่วนที่ 3 เสนอข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์ของผู้บริหารและครูผู้สอนชั้นอนุบาล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน N=207	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	21	10.14
หญิง	186	89.86
อายุ		
ต่ำกว่า 26 ปี	0	0
26-30 ปี	4	1.93
31-35 ปี	26	12.56
36-40 ปี	37	17.87
41-45 ปี	47	22.71
46-50 ปี	37	17.87
51-55 ปี	34	16.43
56 ปีขึ้นไป	22	10.63
ตำแหน่งปัจจุบัน		
อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ	67	32.37
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	68	32.85
หัวหน้าฝ่ายอนุบาลหรือหัวหน้าวิชาการฝ่ายอนุบาล	72	34.78
ระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
ต่ำกว่า 1 ปี	20	9.66
1-5 ปี	66	31.88
6-10 ปี	40	19.32
11-15 ปี	26	12.56
16-20 ปี	25	12.08
21 ปีขึ้นไป	30	14.49

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N=207	ร้อยละ
วุฒิทางการศึกษา		
ป.กศ.	1	0.48
ป.กศ.ชั้นสูง (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	3	1.45
ป.ป.อนุบาลและการเรียนชั้นสูง	8	3.86
ปริญญาตรี (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	49	23.67
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา) และ ป.ป.อนุบาล	4	1.93
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	130	62.80
ปริญญาโท (สาขาการศึกษาปฐมวัย)	3	1.45
ปริญญาโท (ไม่ใช่สาขาการศึกษาปฐมวัย)	9	4.35

จากตารางที่ 2 แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนอนุบาลซึ่งปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษา เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือเพศหญิงมีร้อยละ 89.14 เพศชายร้อยละ 10.14

อายุของผู้บริหารมีอายุระหว่าง 41-45 ปี มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 22.71 รองลงมาคืออายุระหว่าง 36-40 ปี และ 46-50 ปี มีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 17.87 และจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 1.93 ที่มีอายุ 26-30 ปี

ตำแหน่งในปัจจุบันของผู้บริหารที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ร้อยละ 34.78 เป็นหัวหน้าฝ่ายอนุบาลหรือหัวหน้าวิชาการฝ่ายอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 32.85 เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และร้อยละ 32.37 เป็นอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการ โดยผู้บริหารร้อยละ 31.88 มีระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 1-5 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.66 มีระยะเวลาที่ต่ำกว่า 1 ปี

วุฒิการศึกษาของผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 62.80 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา) รองลงมาคือร้อยละ 23.67 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี (วิชาเอกอนุบาลศึกษา) และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.48 มีวุฒิ ป.กศ.

ตารางที่ 3 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงาน การกิจอื่นที่ปฏิบัตินอกเหนือจากงานในตำแหน่ง การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และจำนวนห้องเรียนในโรงเรียน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=207	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการดำเนินงานด้านอนุบาลศึกษาก่อนดำรงตำแหน่งปัจจุบัน		
เป็นอาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการในโรงเรียนอนุบาลอื่นของรัฐ	25	12.08
ปฏิบัติงานในโรงเรียนอนุบาลของรัฐ แต่ไม่สอนชั้นอนุบาล	87	42.03
สอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลของรัฐ	121	58.45
ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษา	12	5.80
ภารกิจอื่นของผู้บริหารที่นอกเหนือจากงานในตำแหน่ง		
กรรมการศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	130	62.80
ผู้นิเทศการศึกษาในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ที่เปิดชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชนบท	145	70.05
ครูประจำชั้นอนุบาล	31	14.98
ครูพิเศษสอนในชั้นประถมศึกษา	31	14.98
ครูพิเศษสอนในชั้นอนุบาลศึกษา	25	12.08
กรรมการสมาคมหรือมูลนิธิที่เกี่ยวกับการอนุบาลศึกษา	21	10.14
กรรมการสมาคมหรือมูลนิธิที่ไม่เกี่ยวกับการอนุบาลศึกษา	26	12.56
ประธานกลุ่มโรงเรียน	12	5.80
อื่นๆ เช่น กรรมการกลุ่มโรงเรียน กรรมการประถมศึกษาอำเภอ อาจารย์พิเศษในวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย เป็นวิทยากรให้กับ หน่วยงานอื่น	41	19.81
การอบรมหรือสัมมนา เกี่ยวกับการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา หรือการจัดการศึกษาระดับอนุบาล		
ไม่เคย	54	26.09
เคย	153	73.91

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=207	ร้อยละ
เรื่องที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา		
การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	105	50.72
การจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาลศึกษา	99	47.83
การอบรมวิทยากรแกนนำระดับอนุบาลศึกษา	94	45.41
การใช้แนวทางการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลศึกษา	89	42.99
การนิเทศการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา	69	33.33
การบริหารงานในโรงเรียนอนุบาล	66	31.88
การผลิตและการใช้สื่อเพื่อพัฒนาเด็ก	52	25.12
การพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนอนุบาล	52	25.12
การวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาลศึกษา	22	10.63
เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงาน		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	110	53.14
สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย	50	24.15
สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย	19	9.18
อื่นๆ เช่น วิทยาลัยครู มหาวิทยาลัย สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัด	39	18.84
ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา		
1-2 วัน	17	8.21
3-4 วัน	79	38.61
5-6 วัน	39	18.84
7-8 วัน	8	3.86
9 วันขึ้นไป	10	4.83

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=207	ร้อยละ
จำนวนห้องเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน		
จำนวนห้องเรียนรวมชั้นอนุบาลศึกษาและชั้นประถมศึกษา		
8-16 ห้อง	20	9.66
17-32 ห้อง	48	23.19
33-64 ห้อง	128	61.84
65 ห้องขึ้นไป	11	5.31

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้บริหาร จำนวนมากกว่าครึ่ง คือร้อยละ 58.45 มีประสบการณ์ในการสอนชั้นอนุบาลในโรงเรียนอนุบาลของรัฐ รองลงมาคือร้อยละ 42.03 เคยปฏิบัติงานในโรงเรียนอนุบาลของรัฐ แต่ไม่สอนในชั้นอนุบาล และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.80 ไม่เคยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษา

ภารกิจอื่นของผู้บริหารที่ปฏิบัตินอกเหนือจากงานในตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ ร้อยละ 70.05 เป็นผู้ให้การศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่เปิดชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชนบท รองลงมาคือร้อยละ 62.80 เป็นกรรมการศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้แนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา หรือการจัดการศึกษาอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 73.91 เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และมีส่วนน้อยคือร้อยละ 26.09 ที่ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา สำหรับผู้บริหารที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนานั้น มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 50.72 ได้เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 47.83 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การจัดการประสบการณ์และกิจกรรมในชั้นอนุบาลศึกษา และร้อยละ 45.41 เข้ารับการอบรมเป็นวิทยากรแทนำระดับอนุบาลศึกษา มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.63 ที่ได้เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาลศึกษา

ส่วนหน่วยงานที่จัดอบรมหรือสัมมนา พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากกว่าครึ่งคือร้อยละ 53.14 เข้าอบรมหรือสัมมนาที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองลงมาคือร้อยละ 24.15 เข้าอบรมหรือสัมมนาที่สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย

สำหรับระยะเวลาที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 38.61 ใช้เวลาระหว่าง 3-4 วัน รองลงมาคือร้อยละ 18.84 ใช้เวลาระหว่าง 5-6 วัน และน้อยที่สุดคือผู้บริหารร้อยละ 3.86 ใช้เวลา 7-8 วัน

จำนวนห้องเรียนในโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 61.84 ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียนชั้นประถมศึกษาและชั้นอนุบาลศึกษาระหว่าง 33-64 ห้อง รองลงมาคือร้อยละ 23.19 ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 17-32 ห้อง และมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 5.31 ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนห้องเรียน 65 ห้องขึ้นไป

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน N=302	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	0	0
หญิง	302	100
อายุ		
ต่ำกว่า 26 ปี	1	0.33
26-30 ปี	38	12.58
31-35 ปี	122	40.40
36-40 ปี	80	26.49
41-45 ปี	22	7.28
46-50 ปี	13	4.30
51-55 ปี	19	6.29
56 ปีขึ้นไป	7	2.32
วุฒิทางการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี		
ป.กศ.	4	1.32
ป.ป.อนุบาล	13	4.30
พ.ม.	16	5.30
ป.กศ.ชั้นสูง (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	8	2.65
ป.กศ.ชั้นสูง (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	17	5.63
ป.วส.ศหกรรมศาสตร์	1	0.33
ป.วช.เกษตรกรรม	1	0.33
ปริญญาตรี (วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	93	30.79
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุบาลศึกษา)	130	43.05

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุปริญญา) และวิชาโทอนุปริญญา	10	3.31
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุปริญญา) และ ป.กศ. ชั้นสูงวิชาเอก อนุปริญญา	5	1.66
ปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุปริญญา) และ ป.ป.อนุปริญญา	2	0.66
ปริญญาโท สาขาการศึกษาปฐมวัย	1	0.33
ปริญญาโท สาขาพลศึกษา	1	0.33

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ครูผู้สอนชั้นอนุบาลทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็นเพศหญิง มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 40.40 มีอายุระหว่าง 31-35 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.33 มีอายุต่ำกว่า 26 ปี

วุฒิทางการศึกษา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 43.05 มีวุฒิปริญญาตรี (ไม่ใช่วิชาเอกอนุปริญญา) รองลงมาคือร้อยละ 30.79 มีวุฒิปริญญาตรีวิชาเอกอนุปริญญาและมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.33 เท่ากัน ที่มีวุฒิ ป.วส.ศษกรรมศาสตร์ ป.วช. เกษตรกรรม ปริญญาโทสาขาการศึกษาปฐมวัย และปริญญาโทสาขาพลศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประสบการณ์ในการสอน หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา จำนวนที่เลี้ยงเด็กหรือผู้ช่วยครู จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน ความพอใจต่อการสอน และหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากงานสอน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=302	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการสอนแต่ละระดับอนุบาลศึกษา		
1-5 ปี	90	29.80
6-10 ปี	81	26.82
11-15 ปี	65	21.52
16-20 ปี	42	13.91
21 ปีขึ้นไป	24	7.95
หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล		
ครูประจำชั้น	271	89.74
ครูพิเศษ	31	10.26
หากเป็นครูพิเศษ รับผิดชอบกิจกรรม		
กิจกรรมสร้างสรรค์	29	9.60
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	24	7.95
การเล่นกลางแจ้ง	8	2.65
กิจกรรมในวงกลมบางหน่วยการสอน	10	3.31
อื่นๆ เช่น กิจกรรมเกมการศึกษา การฝึกกายบริหาร การเล่านิทาน		
การเชิดหุ่น จริยศึกษา คณิต	14	4.64
การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้แนวการจัดประสบการณ์		
ชั้นอนุบาลศึกษาหรือการจัดการศึกษาระดับอนุบาล		
ไม่เคย	160	52.98
เคย	142	47.02

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=302	ร้อยละ
เรื่องที่ได้รับการอบรมหรือสัมมนา		
การใช้สื่อและการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก	57	18.87
การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์และละครใบ้	56	18.54
การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	37	12.25
การจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาลศึกษา	36	11.92
การจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	25	8.28
การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	24	7.95
เทคนิคและกลวิธีสอนระดับอนุบาลศึกษา	23	7.62
การพัฒนาบุคลากรระดับอนุบาลศึกษา	20	6.62
การอบรมวิทยากรแกนนำระดับอนุบาลศึกษา	17	4.97
การวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาลศึกษา	5	1.66
การนิเทศการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา	2	0.66
ได้รับการอบรมหรือสัมมนากับหน่วยงาน		
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	102	33.77
โรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	27	8.94
สมาคมการศึกษาสำหรับเด็กนานาชาติ สาขาประเทศไทย	26	8.61
วิทยาลัยครู	25	8.28
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	15	4.97
สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย	14	4.64
สมาคมไทย-อิสราเอล	13	4.30
อื่นๆ เช่น มหาวิทยาลัย กรมการพัฒนาชุมชน		
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน องค์การยูนิเซฟ		
กรมการศึกษานอกโรงเรียน	19	6.29

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=302	ร้อยละ
ระยะเวลาในการอบรมหรือสัมมนา		
1-2 วัน	25	8.28
3-4 วัน	89	29.47
5-6 วัน	15	4.97
7-8 วัน	4	1.32
9 วันขึ้นไป	6	1.99
ที่เลี้ยงหรือผู้ช่วยครูประจำห้องเรียนที่สอน		
ไม่มี	237	78.48
มี	65	21.52
จำนวนนักเรียนในชั้น (คน/1 ห้อง) ที่สอน		
20-25 คน	2	0.66
26-30 คน	22	7.28
31-35 คน	85	28.15
36-40 คน	118	39.07
41 คนขึ้นไป	75	24.83
ความพอใจต่อการสอนในชั้นอนุบาล		
พอใจ	268	88.84
ไม่พอใจ	34	11.26
หากไม่พอใจ มีสาเหตุคือ		
สุขภาพส่วนตัวไม่ดี	13	4.30
ต้องเตรียมการสอนมาก	9	2.98
ไม่ถนัดในการสอนระดับอนุบาล	8	2.65
ผู้บริหารไม่สนับสนุนงานฝ่ายอนุบาล	1	0.33

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน N=302	ร้อยละ
หน้าที่อื่นที่รับผิดชอบนอกเหนือจากการสอนชั้นอนุบาล		
ไม่มี	106	35.10
มี	196	64.90
หากมี งานที่ปฏิบัติ		
งานนิเทศการศึกษาชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชนบท	72	23.84
กรรมการศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	68	22.52
หัวหน้าสายชั้น	51	16.89
เจ้าหน้าที่สหกรณ์	21	6.95
กรรมการกลุ่มโรงเรียน	17	5.63
เจ้าหน้าที่พัสดุ	16	5.30
เจ้าหน้าที่โครงการอาหารกลางวัน	16	5.30
เจ้าหน้าที่ศูนย์สื่ออนุบาล	12	3.97
อื่นๆ เช่น วิทยากรแกนนำ เจ้าหน้าที่ทะเลเบียน เจ้าหน้าที่พยาบาล กรรมการแนะแนว ครูพิเศษสอนชั้น ประถมศึกษา	61	20.19

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาล จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.80 มีประสบการณ์ในการสอนเด็กระดับอนุบาลศึกษาระหว่าง 1-5 ปี รองลงมาคือ ร้อยละ 26.82 มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 6-10 ปี และน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.95 ที่มีประสบการณ์ในการสอน 21 ปีขึ้นไป

หน้าที่รับผิดชอบในชั้นอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 89.74 เป็นครูประจำชั้น มีส่วนน้อย คิดเป็นร้อยละ 10.26 ที่เป็นครูพิเศษ สำหรับครูผู้สอนที่เป็นครูพิเศษ มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 9.60 รับผิดชอบการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ รองลงมาคือร้อยละ

7.95 รับผิดชอบกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 2.65 รับผิดชอบกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง

การเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการใช้แนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา หรือการจัดการศึกษาระดับอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่ครั้ง คือร้อยละ 52.98 ไม่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา และมีส่วนน้อย คือร้อยละ 47.02 ที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา ส่วนครูผู้สอนที่เคยเข้ารับการอบรมหรือสัมมนานั้น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.87 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การใช้สื่อและการผลิตสื่อเพื่อพัฒนาเด็ก รองลงมา คือร้อยละ 18.54 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนา การจัดการกิจกรรมละครสร้างสรรค์และละครใบ้ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.66 ที่เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่อง การนิเทศการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา สำหรับหน่วยงานที่ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 33.77 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองลงมาคือ ครูผู้สอนร้อยละ 8.94 เข้ารับการอบรมหรือสัมมนากับโรงเรียนอนุบาลในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งระยะเวลาที่ครูผู้สอนเข้ารับการอบรมหรือสัมมนา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.47 ใช้เวลา 3-4 วัน และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.32 ใช้เวลา 7-8 วัน

ที่เลี้ยงหรือผู้ช่วยครูประจำห้องเรียนที่สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 78.48 ตอบว่าไม่มีที่เลี้ยงหรือผู้ช่วยครู และส่วนน้อยคือร้อยละ 21.52 ตอบว่ามีที่เลี้ยงหรือผู้ช่วยครูในชั้นที่สอน

จำนวนนักเรียนในชั้นที่สอน พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 39.07 รับผิดชอบนักเรียนในชั้นระหว่าง 36-40 คน รองลงมาคือร้อยละ 28.15 รับผิดชอบนักเรียน 31-35 คน และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.66 ที่รับผิดชอบนักเรียน 20-25 คน

ความพอใจของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 88.74 ตอบว่าพอใจ และมีส่วนน้อยคือร้อยละ 11.26 ที่ตอบว่าไม่พอใจ สำหรับครูที่ไม่พอใจนั้น จำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 4.30 มีสาเหตุเนื่องจากสุขภาพส่วนตัวไม่ดี รองลงมาคือร้อยละ 2.98 ตอบว่าต้องเตรียมการสอนมาก

หน้าที่ที่ครูต้องรับผิดชอบนอกเหนือจากงานสอนชั้นอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 64.90 มีหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอน และส่วนน้อยคือร้อยละ 35.10 ที่ไม่มี สำหรับ ครูผู้สอนที่มีหน้าที่อื่นรับผิดชอบนั้น พบว่า มีจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 23.84 ต้องปฏิบัติงานการ นิเทศการศึกษาชั้นเด็กเล็กและอนุบาลชั้นมท รองลงมาคือร้อยละ 22.52 เป็นกรรมการศูนย์ พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ตอนที่ 2

การใช้แนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ส่วนที่ 1 การปฏิบัติของผู้บริหารในการใช้แนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาใน
ค้ำต่าง ๆ

ด้านการแปลงแนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การจัดการประสบการณ์
และกิจกรรม แสดงในตารางที่ 6-8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการวางแผน

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
เป้าหมายการดำเนินการใช้แนวการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา	207	100
จัดประสบการณ์ในรูปแบบกิจกรรมให้สนองความต้องการและความ สนใจของเด็ก	189	91.30
จัดประสบการณ์ต่างๆ ให้เด็กได้สังเกต คิด พุค ทำ และแก้ปัญหา	185	89.37
ปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรม	181	87.44
จัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้เด็ก อ่านได้ เขียนได้ และคิดเลขได้	18	8.70
จัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้เด็กเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ ให้ มากพอก่อนเรียนชั้นประถมศึกษาที่ 1	49	23.67
นโยบายการปฏิบัติงานของโรงเรียนในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล เตรียมความพร้อมให้เด็กวัย 4-6 ปี ให้มีความพร้อมทุกด้าน คือ ด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา	207	100
จัดชั้นอนุบาลศึกษาเพื่อเป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนในสังกัดและ หน่วยงานอื่น	202	97.58
ทดลองและวิจัยรูปแบบการจัดโรงเรียนอนุบาล สื่อการเรียนการสอน และการอบรมเลี้ยงดู	91	43.96
ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการฝึกอบรมบุคลากรและ พี่เลี้ยงเด็ก	197	95.16
สาธิต นิเทศ ช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษาให้แก่โรงเรียนในสังกัด และหน่วยงานอื่นๆ	191	92.27

ตารางที่ 6 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
ฝึกเด็กให้มีทักษะด้านภาษา คณิตศาสตร์ ศิลปะ ฯลฯ คีเล็คเพื่อ ช่วยสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนในโอกาสต่อไป	49	22.70
ไม่มีการกำหนดนโยบายที่แน่นอน	2	0.47
การกำหนดแผนงานของโรงเรียน เพื่อนำจุดมุ่งหมายของแนวการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา มาใช้จัดประสบการณ์ให้กับเด็ก มีการกำหนด	191	92.27
ไม่มีการกำหนดแผนงานที่แน่นอน เพราะการจัดขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของผู้บริหาร	17	8.21
หากมี วิธีการคือ ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกันเสนอโครงการ ฝ่ายบริหารนำมาจัดทำ แผนปฏิบัติงาน ปฏิทินงาน	133	64.25
แต่งตั้งกรรมการให้จัดทำโครงการ แผนปฏิบัติงาน และ ปฏิทินงาน	79	38.16
ฝ่ายบริหารจัดทำโครงการ แผนปฏิบัติงาน และปฏิทินงานเอง	14	6.76
การจัดประชุมหรือชี้แจงผู้ปกครองเรื่องการจัดประสบการณ์และ กิจกรรมชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน		
จัดปฐมนิเทศผู้ปกครองเด็กเข้าใหม่	201	97.10
จัดทำเอกสารชี้แจง	138	66.67
เผยแพร่ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์หรือวารสารท้องถิ่น	34	16.43
จัดทำจุลสารหรือวารสารของโรงเรียนเพื่อให้ความรู้ ผู้ปกครอง	107	50.24
ให้ครูผู้สอนชี้แจงกับผู้ปกครองด้วยตนเอง	118	57.00
เผยแพร่ข่าวสารทางรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ในท้องถิ่น	26	12.56
จัดป้ายนิเทศให้ความรู้ผู้ปกครอง	136	65.70

จากตารางที่ 6 แสดงว่า การดำเนินงานใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา รองลงมาคือร้อยละ 91.30 ตอบว่าเพื่อจัดประสบการณ์ในรูปแบบกิจกรรมให้สนองความต้องการและความสนใจของเด็ก และร้อยละ 89.39 เพื่อจัดประสบการณ์ต่างๆ ให้เด็กสังเกต คิด พุท ทำและแก้ปัญหา อีกร้อยละ 87.44 เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรม ส่วนผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.70 ที่มีเป้าหมายเพื่อจัดประสบการณ์ให้เด็กอ่านได้ เขียนได้ และคิดเลขได้

ในด้านการวางนโยบายเพื่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุจุดหมายนั้น ปรากฏว่า ผู้บริหารทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 100 มีนโยบายเพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กวัย 4-6 ปี ให้มีความพร้อมทุกด้าน รองลงมาคือร้อยละ 97.58 เพื่อจัดชั้นอนุบาลศึกษา ให้เป็นตัวอย่างแก่โรงเรียนในสังกัดและหน่วยงานอื่น และร้อยละ 95.16 เพื่อให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ในการฝึกอบรมบุคลากรและที่เลี้ยงเด็ก และอีกร้อยละ 92.27 เพื่อสาธิต นิเทศช่วยเหลือและแนะนำเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาให้แก่โรงเรียนในสังกัดและหน่วยงานอื่น มีผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 0.47 ที่ยังไม่มีกำหนดนโยบายที่แน่นอน

ในด้านการกำหนดแผนงานของโรงเรียน เพื่อนำจุดหมายของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษามาใช้จัดประสบการณ์ให้กับเด็ก พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 92.27 ตอบว่ามีการกำหนด มีส่วนน้อยคือร้อยละ 8.21 ตอบว่า ไม่มีการกำหนดแผนงานที่แน่นอน ในการกำหนดแผนงานของโรงเรียนนี้ ผู้บริหารร้อยละ 64.25 ใช้วิธีการคือ ให้ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกันเสนอโครงการ ฝ่ายบริหารนำมาจัดทำแผนปฏิบัติงานและปฏิทินงาน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.76 ที่ตอบว่า ฝ่ายบริหารจัดทำโครงการ แผนปฏิบัติงาน และปฏิทินงานเอง

ในด้านการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครองได้รับทราบเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาลศึกษานั้น พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 97.10 มีการจัดปฐมนิเทศผู้ปกครองเด็กเข้าใหม่ รองลงมาคือร้อยละ 66.67 จัดทำเอกสารชี้แจง และร้อยละ 65.70 ให้มีการจัดป้ายนิเทศให้ความรู้ผู้ปกครอง กิจกรรมที่ผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 12.56 จัดคือ เผยแพร่ข่าวสารทางรายการวิทยุหรือโทรทัศน์ในท้องถิ่น

ตารางที่ 7 จำนวนและคำร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดให้มีเอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
เอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาที่โรงเรียนได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ตั้งแต่ พุทธศักราช 2526-2531)		
แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาและแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2	297	100
เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 1 ชุด (จำนวน 5 เล่ม)	172	83.09
เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 1 ชุด (จำนวน 12 เล่ม)	176	85.02
แนวการวัดผลและประเมินผลความร่วมมือในการเรียน	178	85.99
การดูแลและการให้การศึกษาแก่ระดับก่อนประถมศึกษา	166	80.19
คู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา	158	76.33
คู่มือการผลิตสื่อด้วยวัสดุราคาถูกสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	182	87.92
คู่มือวิทยาการฝึกอบรมครู ที่เลี้ยง และผู้ทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน	169	81.64
คู่มือการจัดกิจกรรมเกมและการเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	178	85.99

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
คู่มือระดับก่อนประถมศึกษา เพลงประกอบการจัด ประสบการณ์ชั้นอนุบาล	154	79.23
คู่มือการผลิตการใช้และการรักษาสื่อการสอน ประเภทหุ่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา	176	85.02
หนังสือภาพสื่อต้นแบบตามแผนการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล	168	81.16
คู่มือครู เครื่องเล่นสนาม	174	84.06
เอกสารและคู่มือที่โรงเรียนได้รับหรือจัดหา จัดซื้อ มาจากแหล่งอื่น ๆ		
แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด - 6 ปี โดยกรมการพัฒนาชุมชน	146	70.53
คู่มือการผลิตและการใช้สื่อ เพื่อพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน โดยกรมการพัฒนาชุมชน	160	77.29
เอกสารสื่อ เครื่องเล่นสำหรับเด็กแรกเกิด - 6 ปี โดยกรมการพัฒนาชุมชน องค์การยูนิเซฟ และ วิทยาลัยครูสวนดุสิต	145	70.05
คู่มือ เกมการศึกษา เพื่อพัฒนาการรับรู้สำหรับเด็ก โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการพัฒนาชุมชน และองค์การยูนิเซฟ	117	56.52
การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน โดยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ	95	45.89
เอกสารการสอนชุดวิชาพฤติกรรมกรรมการสอนปฐมวัยศึกษา โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	105	50.72

ตารางที่ 7 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
เอกสารการสอนชุดวิชาการศึกษาปฐมวัยและโรงเรียน ปฐมวัยศึกษา โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	135	66.22
เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับปฐมวัยศึกษา โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	142	68.60
เอกสารการสอนชุดวิชาสร้างเสริมลักษณะนิสัยระดับ ปฐมวัยศึกษา โดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	134	64.73
เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 1 ชุด (จำนวน 5 เล่ม) โดยสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาเอกชน	72	34.78
นิตยสาร วารสาร เช่น นิตยสารรักลูก วารสารแม่และเด็ก	109	52.66

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ในด้านการจัดเอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัด
ประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา ที่โรงเรียนได้รับจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
พบว่า ผู้บริหารทั้งหมดคือร้อยละ 100 ได้จัดให้มีแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาและแผน
การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2 รองลงมาคือร้อยละ 87.92 จัดให้มี
คู่มือการผลิตสื่อด้วยวัสดุราคาถูกลงสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา และมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ
85.99 ตอบว่าได้จัดให้มีแนวการวัดผลและประเมินผลความร่วมมือในการเรียน คู่มือการจัดกิจกรรม
เกมและการเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา

สำหรับเอกสารและคู่มือที่ผู้บริหารได้รับหรือจัดหา จัดซื้อมาจากแหล่งอื่นพบว่า ผู้บริหาร
ส่วนใหญ่คือร้อยละ 77.29 ตอบว่าได้จัดให้มีคู่มือการผลิตและการใช้สื่อเพื่อพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน
ของกรมการพัฒนาชุมชน รองลงมาคือร้อยละ 70.53 จัดให้มีแบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรก
เกิด-6 ปี ของกรมการพัฒนาชุมชน และอีกร้อยละ 70.05 ได้จัดให้มีเอกสารสื่อเครื่องเล่น

สำหรับเด็กแรกเกิด-6 ปี ของกรมการพัฒนาชุมชน องค์การยูนิเซฟ และวิทยาลัยครูสวนดุสิต มีผู้บริหารจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 34.78 ที่จัดให้มีเอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา 1 ชุด (จำนวน 5 เล่ม)ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

ตารางที่ 8 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดทำ เอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารเพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน		
กำหนดการสอน	146	70.53
แผนการจัดประสบการณ์ที่รับจาก สปช.	132	63.77
บันทึกการสอน	184	88.89
การกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ในชั้นอนุบาลศึกษา		
เอกสารหรือคู่มือการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	56	27.05
เอกสารหรือคู่มือการเล่านิทานและการเชิดหุ่น	73	35.27
เอกสารหรือคู่มือการผลิตสื่อระดับอนุบาล	108	52.17
เอกสารหรือคู่มือ เรื่องวันสำคัญและประเพณีต่างๆ	37	17.87
เอกสารหรือคู่มือการผลิตและการใช้เกมการศึกษา	77	37.20
เอกสารหรือคู่มือการสอนเพลงและทำทางประกอบเพลง	79	38.16
เอกสารหรือคู่มือการสอนเกมและการละเล่นสำหรับเด็ก	68	32.85
เอกสารการประเมินพัฒนาการเด็ก	99	47.83
แบบฝึกหัดการเตรียมความพร้อม	14	6.76
ไม่มีการจัดทำเอกสารหรือคู่มือขึ้นใช้เอง	7	3.38

ตารางที่ 8 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การดำเนินการจัดทำเอกสาร เพื่อการใช้และคู่มือประกอบการใช้ แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน		
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกันจัดทำขึ้นใช้เอง	85	41.06
ผู้บริหารมีคำสั่งให้ครูร่วมกันจัดทำ	6	31.88
ศึกษานิเทศก์ร่วมมือกับผู้บริหารและครูผู้สอน	37	17.87
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกับครูผู้สอนชั้นเด็กเล็กและชั้นอนุบาลชั้นมท	12	5.80
ครูผู้สอนร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานอื่น	8	3.86
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกับครูประจำศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับ ก่อนประถมศึกษา	6	2.90
ผู้บริหารจัดทำเองทั้งหมด	3	1.45

จากตารางที่ 8 แสดงว่า การกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารเพื่อการใช้แนวการจัด
ประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 88.89 กำหนดให้มีการ
จัดทำบันทึกการสอน รองลงมาคือร้อยละ 70.53 ให้มีการจัดทำกำหนดการสอน และอีกร้อยละ
63.77 ให้จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่ปรับจากของ สปช.

ในด้านการกำหนดให้มีการจัดทำเอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์
ในชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 52.17 ตอบว่า กำหนดให้มีการจัดทำเอกสารหรือคู่มือ
การผลิตสื่อระดับอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 47.83 กำหนดให้จัดทำเอกสารการประเมินพัฒนา-
การเด็ก มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.38 ที่ตอบว่าไม่มีการจัดทำเอกสารหรือคู่มือขึ้นใช้เอง

สำหรับผู้ดำเนินการในการจัดทำเอกสารและคู่มือเพื่อการใช้และประกอบการใช้แนว
การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.06
ตอบว่า ครูผู้สอนชั้นอนุบาลร่วมกันจัดทำขึ้นใช้เอง รองลงมาคือร้อยละ 31.88 ตอบว่า ผู้บริหาร
มีคำสั่งให้ครูร่วมกันจัดทำ และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.45 ที่ผู้บริหารจัดทำเองทั้งหมด

ก้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล
ศึกษา แสดงในตารางที่ 9-11

ตารางที่ 9 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการเตรียมบุคลากร

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การคัดเลือกครู เข้าสอนชั้นอนุบาลของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา		
มีวุฒิทางอนุบาลศึกษาหรือการศึกษาปฐมวัย	201	97.10
มีประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาล	195	94.20
สำรวจความสนใจและสมัครใจของครู	113	54.59
คำนึงถึงวัย (ไม่อาวุโสเกินไป)	27	13.04
พิจารณาตามวุฒิทางการศึกษา (ปริญญาตรีขึ้นไป)	6	2.90
มีความสามารถพิเศษเฉพาะตัว เช่น ขับร้อง หุ่นร่า เก่งศิลปะดนตรี	57	27.54
มีลักษณะนิสัยใจเย็น รักเด็ก คล่องแคล่ว กระตือรือร้น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	28	13.53
ผู้ให้การนิเทศการสอนครูชั้นอนุบาลในโรงเรียน		
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	43	20.77
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดหรือสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	57	27.54
ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่	193	93.24
ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ	147	71.01
หัวหน้าฝ่ายอนุบาลหรือหัวหน้าวิชาการฝ่ายอนุบาล	164	79.23
หัวหน้าสายชั้นอนุบาล	19	9.18
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลนิเทศกันเอง	6	2.90

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
กิจกรรมการนิเทศการสอนที่โรงเรียนจัดให้		
การประชุมปรึกษาหารือ	171	82.61
การอบรมสัมมนา	86	41.55
การประชุมเชิงปฏิบัติการ	75	36.23
การพบปะสนทนา	141	68.12
การสังเกตการสอน	108	52.17
การสาธิตการสอน	42	20.29
การศึกษานอกสถานที่	43	20.77
การบรรยายหรือปาฐกถา	13	6.28
การแจกเอกสาร	86	41.55
วิธีการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอนชั้นอนุบาล		
ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง	173	83.57
ชักถามปัญหาอยู่เสมอ	161	77.78
ชมเชยผลงานที่ปรากฏ	177	85.51
จัดบริการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ ให้	168	81.16
จัดแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานให้ตามความเหมาะสมและความถนัด	170	82.13
ส่งเสริมให้เพิ่มพูนความรู้โดยการศึกษาต่อ/คูงาน/อบรม/สัมมนา	181	87.44
พิจารณาความคิดความชอบ	151	72.95
การติดตามผลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของโรงเรียน		
สังเกตการสอนของครู	192	92.75
เยี่ยมเยียนชั้นเรียน	182	87.92
ตรวจบันทึกการสอน	185	89.37
ตรวจผลงานของเด็กตามโอกาส	157	75.85
ตรวจแบบประเมินพัฒนาการและสรุปรายงานประจำตัวเด็ก	156	75.36

ตารางที่ 9 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
ใช้แบบสอบถามปัญหาการใช้	31	14.98
ให้ครูผู้สอนรายงานผู้บริหารโดยตรง	91	44.61
หัวหน้าสายคิดตามแล้วรายงานผู้บริหาร	133	64.25

จากตารางที่ 9 แสดงว่า การคัดเลือกครูเข้าสอนในชั้นอนุบาลของโรงเรียนนี้ ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.10 ใช้วิธีการพิจารณาจากผู้ที่มิวุฒิทางอนุบาลศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 94.20 คัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนระดับอนุบาล และน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.90 ได้พิจารณาผู้ที่มิวุฒิทางการศึกษา (ระดับปริญญาตรีขึ้นไป)

ในด้านการนิเทศการสอนครูชั้นอนุบาลในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 93.24 ตอบว่า ผู้ให้การนิเทศคือ ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่ รองลงมาคือร้อยละ 79.29 ตอบว่า หัวหน้าฝ่ายอนุบาล อีกร้อยละ 71.01 ตอบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ฝ่ายวิชาการ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.90 ที่ตอบว่า ครูผู้สอนชั้นอนุบาลนิเทศกันเอง

ส่วนกิจกรรมการนิเทศที่โรงเรียนจัดให้นั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.61 ตอบว่า มีการประชุมปรึกษาหารือ รองลงมาคือร้อยละ 68.21 มีการทบทวนสนทนา มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.28 ที่ตอบว่า มีการบรรยายหรือปาฐกถา

ด้านการสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้สอนชั้นอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 87.44 ตอบว่า มีวิธีการคือ สนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้โดยให้ศึกษาต่อ อบรม ศึกษาดูงานและสัมมนา รองลงมาคือร้อยละ 85.51 ใช้วิธีการชมเชยผลงานที่ปรากฏ ร้อยละ 83.57 ได้ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง และอีกร้อยละ 82.13 ตอบว่า จัดแบ่งหน้าที่การปฏิบัติงานให้ตามความเหมาะสม

ในด้านการติดตามผลการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 92.75 ทอบว่า ใช้วิธีการสังเกตการสอนของครู รองลงมาคือร้อยละ 89.37 ได้ตรวจบันทึกการสอน และร้อยละ 87.92 ใช้วิธีการเยี่ยมเยียนชั้นเรียน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 14.98 ที่ใช้แบบสอบถามปัญหา

ตารางที่ 10 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดการ สถานะที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
บริเวณโรงเรียน		
จัดบริเวณไว้ร่มรื่น สวยงาม มีไม้ดอก ไม้ประดับ และไม้ที่ให้ร่มเงา	172	89.09
จัดสนามไว้สำหรับเด็กเพียงพอ	126	60.87
จัดบริเวณโดยติดตั้งอุปกรณ์เครื่องเล่นสนามไว้เป็นสัดส่วน	165	79.70
จัดบริเวณที่เป็นสนามหญ้าสำหรับเด็กเล่นหรือจัดกิจกรรมกลางแจ้ง	141	68.12
อาคารเรียน		
อาคารเอกเทศชั้นเดียวไว้เฉพาะชั้นอนุบาล	90	43.48
ใช้อาคารถาวรหลายชั้น มีชั้นประถมศึกษาอยู่ด้วย แต่จัดชั้นอนุบาลไว้ชั้นล่าง	83	40.10
ใช้อาคารเอกเทศ 2 ชั้น จัดไว้เฉพาะชั้นอนุบาล โดยใช้ทั้งชั้นบนและล่าง	34	16.43
การจัดห้องเรียน		
จัดห้องเรียนไว้สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเดี่ยว	19	9.18
จัดห้องเรียนให้ใช้ประโยชน์ได้หลายทาง	188	90.82
ห้องเรียนมีอ่างล้างมืออยู่ที่ติดกับห้องเรียนหรือใกล้ห้องเรียน		
การติดตั้งและขนาดเหมาะสมกับเด็ก	74	35.75
จัดอ่างล้างมือ ล้างหน้า ไว้นอกตัวอาคาร ใช้สำหรับเด็กอนุบาล	50	24.15

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ		
จัดห้องพยาบาลไว้สำหรับชั้นอนุบาล มีอุปกรณ์เครื่องใช้ในการปฐมพยาบาลให้เพียงพอ	72	34.78
จัดห้องพยาบาลร่วมกับชั้นประถมศึกษา	63	30.43
ใช้ห้องเรียนโดยมีตู้ยาไว้ให้อาการอนุบาล	30	14.49
ห้องน้ำ ห้องส้วม จัดไว้ในตัวอาคาร ถ้าแยกออกไปมีทางเดินเชื่อมกับตัวอาคาร	129	62.32
จัดห้องส้วมชั้นอนุบาลให้ใช้ร่วมกับชั้นประถมศึกษา อยู่ไกลจากตัวอาคาร	12	5.80
จัดห้องส้วมไว้เฉพาะชั้นอนุบาล อยู่ไกลอาคารเรียน ทางเดินไม่สะดวก	25	12.08
จัดศาลาที่พักผู้ปกครอง หรือที่นั่งผู้ปกครอง	148	71.50
จัดห้องประชุมหรือห้องกิจกรรมรวมสำหรับเด็กชั้นอนุบาลโดยเฉพาะ	76	36.72
ใช้ห้องประชุมของชั้นประถมศึกษา โดยใช้คนละเวลา	43	20.77

จากตารางที่ 10 แสดงว่า การจัดบริเวณโรงเรียนนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 89.99 ตอบว่า จัดบริเวณไว้ร่มรื่น สวยงาม มีไม้ดอก ไม้ประดับและไม้ที่ให้ร่มเงา รองลงมาคือร้อยละ 79.70 ได้ติดตั้งอุปกรณ์เครื่องเล่นสนามไว้เป็นสัดส่วน

ในด้านการจัดอาคารเรียน พบว่า ผู้บริหารร้อยละ 43.48 ตอบว่า จัดอาคารเอกเทศชั้นเดียวไว้เฉพาะชั้นอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 40.10 ใช้อาคารถาวรหลายชั้นที่มีชั้นประถมศึกษาอยู่ด้วย แต่จัดชั้นอนุบาลไว้ชั้นล่าง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 16.43 ที่ตอบว่า ใช้อาคารเอกเทศ 2 ชั้น จัดไว้เฉพาะชั้นอนุบาลโดยใช้ทั้งชั้นบนและชั้นล่าง

การจัดห้องเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือร้อยละ 90.82 จัดห้องเรียนให้ใช้ประโยชน์ได้หลายทาง และมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 9.18 ที่จัดห้องเรียนไว้สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเดียว

การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.50 ได้จัดศาลาที่พักผู้ปกครองหรือที่นั่งผู้ปกครอง รองลงมาคือร้อยละ 62.32 จัดห้องน้ำ ห้องส้วม ไว้ในตัวอาคาร ถ้าแยกออกไปมีทางเดินเชื่อมกับตัวอาคาร มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.80 ที่จัดห้องส้วมชั้นอนุบาลให้ใช้ร่วมกับชั้นประถมศึกษา อยู่ไกลจากตัวอาคาร

ตารางที่ 11 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงาน ในด้านการจัดให้มีสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
บทบาทของผู้บริหารในการจัดหา จัดซื้อ และการจัดทำสื่อการเรียน ให้ครูนำไปใช้จัดประสบการณ์		
จัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอน ที่เกี่ยวกับการใช้และการผลิตสื่อมาให้ครูศึกษาค้นคว้า	181	87.44
ขอวัสดุเหลือใช้ เศษวัสดุ จากผู้ปกครองหรือบุคคลอื่น มาให้ครูใช้ผลิตสื่อ	148	71.49
จัดทำเอกสาร คู่มือ ในบางเนื้อหาให้	7	37.20
แต่งตั้งกรรมการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์	182	87.92
การสำรวจวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน		
ครูผู้สอนสำรวจแล้วรายงานความต้องการมายังฝ่ายบริหาร	155	74.88
แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบ	87	42.03
หัวหน้าสายชั้นสำรวจแล้วรายงานต่อฝ่ายบริหาร	142	68.60
หัวหน้าฝ่ายอนุบาลหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ สำรวจเอง	63	30.43
ไม่มีการสำรวจ	6	2.90

ตารางที่ 11 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การบำรุงรักษาและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ชั้นอนุบาลของโรงเรียน		
ครูแต่ละคนเก็บบำรุงรักษาและซ่อมแซมเอง	168	81.16
จัดเป็นศูนย์สื่ออนุบาล มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ	123	59.42
หัวหน้าสายชั้นเป็นผู้เก็บรักษาและรับผิดชอบ	94	45.41
แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบชั้นโดยเฉพาะ	56	27.05
โรงเรียนมีการกำหนดเวลา เรื่องการซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และวัสดุครุภัณฑ์		
ปีละครั้ง	31	14.98
เทอมละครั้ง	33	15.94
ซ่อมแซมทันทีเมื่อชำรุด	181	87.44
ไม่มีการดำเนินการ	11	5.31

จากตารางที่ 11 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารในการจัดหา จัดซื้อ และการจัดทำสื่อการเรียนการสอน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 87.92 ทอบว่า แต่งตั้งกรรมการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ รองลงมาคือร้อยละ 87.44 จัดทำเอกสารหลักสูตร คู่มือครู และเอกสารประกอบการสอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการผลิตสื่อมาให้ครูศึกษาค้นคว้า และร้อยละ 71.49 ทอบว่า ขอวัสดุเหลือใช้ เศษวัสดุ จากผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นมา ให้ครูใช้ผลิตสื่อ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 37.20 ที่จัดทำเอกสาร คู่มือในบางเนื้อหาให้

ในด้านการสำรวจวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.88 ให้ครูผู้สอนสำรวจแล้วรายงานความต้องการมายังฝ่ายบริหาร และน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.90 ทอบว่าไม่มีการสำรวจ

ในด้านการบำรุงรักษาและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 81.16 ให้ครูแต่ละคนเก็บบำรุงรักษาและซ่อมแซมเอง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 27.05 ที่แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบขึ้นโดยเฉพาะ

ส่วนระยะเวลาที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ในการซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนและวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆ พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 87.44 ให้มีการซ่อมแซมทันทีเมื่อชำรุด มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.31 ที่ไม่มีการดำเนินการ

ด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม แสดงในตารางที่ 12-15

ตารางที่ 12 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมตามรายการประสบการณ์

การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
	N=207	
หลักการที่โรงเรียนได้กำหนดเป็นแนวทางให้ครูได้นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมประจำวัน		
มีตารางกิจกรรมประจำวัน	198	95.65
มีสัญญาณเพื่อแสดงให้เด็กรู้ว่า เวลาจะเริ่มกิจกรรมหรือจะหมดกิจกรรม	135	65.22
การจัดกิจกรรมประจำวัน คำนี้ถึงตัวเด็กเป็นสิ่งสำคัญ	166	80.19
ให้จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกัน	129	62.32
กิจกรรมที่จัดมีกิจกรรมหลากหลาย การเล่นเครื่องเล่นสนาม		
การเล่นทราย เล่นน้ำ การเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นไม้บล็อก	172	83.09
จัดกิจกรรมให้เด็กได้ทำเป็นรายบุคคล ทำเป็นกลุ่มเล็ก และทำร่วมกัน		
ทั้งชั้น	159	76.81
ไม่มีการกำหนดหลักการ แต่ให้ครูจัดตามความถนัด	12	5.80

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การใช้ตารางกิจกรรมประจำวันของโรงเรียน		
ใช้ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช.	130	62.80
ใช้ตารางกิจกรรมประจำวันที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเอง	26	12.56
ปรับตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช. บางส่วนให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนก่อนนำมาใช้	102	49.28
ใช้ตารางกิจกรรมประจำวันของหน่วยงานอื่นฯ	18	8.70
การจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวันของครูผู้สอนในโรงเรียน		
จัดให้ครบตามที่กำหนด	147	71.01
จัดได้ไม่ครบตามที่กำหนด	59	28.50
หากจัดได้ไม่ครบ โรงเรียนมีวิธีการช่วยเหลือ		
จัดครูที่มีทักษะในการจัดกิจกรรมนั้นฯ เข้าสอนแทน	26	12.56
จัดให้ครูที่มีความรู้ความสามารถจัดการจัดกิจกรรมนั้นฯ แทนเพื่อนครู	18	8.70
สนับสนุนให้ไปสังเกตการสอนและศึกษาปฏิบัติงาน	16	7.73
จัดประชุมกลุ่มย่อยหรือประชุมเชิงปฏิบัติการ	13	6.28
ให้ครูจัดตามความถนัด	9	4.35
โครงการทดลองและการวิจัยรูปแบบการจัดโรงเรียนอนุบาล สื่อการเรียนการสอน และการอบรมเลี้ยงดูเด็กของโรงเรียน		
มี	39	18.84
ไม่มี	168	81.16
หากมี งานที่ได้ดำเนินการคือ		
โครงการทดลองเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์และการอบรมเลี้ยงดูเด็กระดับอนุบาลศึกษา	34	16.43

ตารางที่ 12 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กระดับอนุบาลศึกษา	5	2.42

จากตารางที่ 12 แสดงว่า หลักการที่โรงเรียนได้กำหนดเป็นแนวทางให้ครูนำไปใช้ ในการจัดกิจกรรมประจำวัน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.65 กำหนดให้มีตารางกิจกรรม ประจำวัน รองลงมาคือร้อยละ 83.09 กำหนดให้กิจกรรมที่จัดให้มีกิจกรรมหลากหลาย และผู้- บริหารร้อยละ 80.19 กำหนดว่า การจัดกิจกรรมประจำวันให้คำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ มีจำนวน น้อยที่สุดคือร้อยละ 5.80 ที่ตอบว่าไม่มีการกำหนดหลักการ แต่ให้ครูจัดตามความถนัด

ในด้านการใช้ตารางกิจกรรมประจำวันของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 62.80 ใช้ตารางกิจกรรมประจำวันของ สปช. มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.70 ที่ใช้ตาราง กิจกรรมประจำวันของหน่วยงานอื่นๆ

การจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวันของครูผู้สอนในโรงเรียน พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่คือร้อยละ 71.01 ตอบว่า ครูจัดได้ครบตามที่กำหนด มีส่วนน้อยคือร้อยละ 28.50 ตอบ ว่าจัดได้ไม่ครบตามที่กำหนด สำหรับครูที่จัดกิจกรรมได้ไม่ครบนั้น ผู้บริหารร้อยละ 12.56 ได้ช่วย เหลือคือ จัดครูที่มีทักษะในการจัดกิจกรรมนั้นๆ เข้าสอนแทน และร้อยละ 8.70 จัดให้ครูที่มี ความรู้ความสามารถสาธิตการจัดกิจกรรมนั้นๆ แก่เพื่อนครู และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 4.35 ที่ให้ครูจัดตามความถนัด

ในด้านการดำเนินการวิจัยหรือการทดลองโครงการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอนและการอบรมเลี้ยงดูเด็ก พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 81.16 ตอบว่า ไม่มีการดำเนินการ ส่วนน้อยคือร้อยละ 18.84 ตอบว่ามี

ตารางที่ 13 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
การส่งเสริมให้ครูได้จัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็ก		
จัดกิจกรรมการแสดงต่างๆ ในโรงเรียน	175	84.54
จัดทัศนศึกษาในโรงเรียนหรือนอกโรงเรียน	74	35.75
จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ	195	94.20
จัดประกวดหรือแข่งขันทักษะด้านต่างๆ ในโรงเรียน	110	53.14
จัดการอยู่ค่ายพักแรมเด็กอนุบาลโดยให้ผู้ปกครองเข้าร่วมด้วย	14	6.76
จัดกิจกรรมให้เด็กเข้าร่วมพิธีกรรมทางศาสนาหรือจัดให้เด็กได้ทำบุญ	116	56.04
จัดแข่งขันกีฬา กรีฑาเด็กอนุบาล	165	79.71
จัดให้มีการเชิดหุ่น ฉายสไลด์ วิทยุทัศน์ ให้เด็กชมร่วมกัน	186	89.86
จัดกิจกรรมเพลง ละคร ดนตรี	4	1.93
ประชุมรวมมักเรียนทุกสัปดาห์	9	4.41
การบริการด้านสุขภาพอนามัยให้แก่เด็กในโรงเรียน		
ตรวจสุขภาพเด็กโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยาบาล หรือแพทย์	156	75.36
ครูตรวจสุขภาพเด็กโดยไม่ต้องบันทึก	114	55.07
ครูตรวจสุขภาพเด็กโดยใช้แบบบันทึก	141	68.12
ขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลหรือคลินิกแพทย์ในชุมชน เพื่อให้ความร่วมมือในการรักษาเด็กที่ได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย	125	60.39
มีครูพยาบาลหรืออนามัยรับผิดชอบ	90	43.48
จัดอาหารให้รับประทานตามหลักโภชนาการอย่างเพียงพอ	207	100
การบริการชุมชนและการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียนในการจัด		
การศึกษาระดับอนุบาล		
ตั้งกรรมการศึกษาหรือสมาคมครูและผู้ปกครอง	169	81.64
เชิญบุคคลในชุมชนมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนและเด็ก	68	32.85
ให้ครูได้ออกเยี่ยมบ้านผู้ปกครองตามโอกาส	94	45.41

ตารางที่ 13 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
จัดประชุมร่วมกันระหว่างโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่นเกี่ยวกับ		
การพัฒนาอนุบาลศึกษา	108	52.17
จัดนิทรรศการ เพื่อ เผยแพร่ผลงานการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	117	56.52
จัดให้โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของสถาบันฝึกหัดครู	74	35.75
จัดโรงเรียนเป็นแหล่งให้ความรู้ ศึกษาดูงานค้ำอนุบาลศึกษาแก่ หน่วยงานอื่น ๆ	179	86.47
การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชน เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กและ การเตรียมความพร้อม		
จดหมายข่าว	47	22.71
ป้ายนิเทศให้ความรู้	115	55.56
เอกสาร เผยแพร่	102	49.28
ประชุมหรืออบรม	138	66.67
เผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชน		
วิทยุ	34	16.43
โทรทัศน์	16	7.73
เสียงตามสาย	41	19.81
ปฐมนิเทศผู้ปกครอง	196	94.69

จากตารางที่ 13 แสดงว่า กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ส่งเสริมให้ครูจัด พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือร้อยละ 94.20 ส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ รองลงมาคือ ร้อยละ 89.86 จัดให้มีการเชิควินิจฉัยสไลด์ วิดีทัศน์ ให้เด็กชมร่วมกัน และร้อยละ 84.54 ให้จัดกิจกรรมการแสดงต่างๆ ในโรงเรียน

สำหรับการบริการด้านสุขภาพอนามัยของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารทั้งหมด คิดเป็น ร้อยละ 100 จัดอาหารให้รับประทานตามหลักโภชนาการ รองลงมาคือร้อยละ 75.36 จัดให้มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข พยาบาล หรือแพทย์ มาตรวจสุขภาพเด็ก ครูตรวจสุขภาพเด็กโดยใช้แบบบันทึก และน้อยที่สุดคือร้อยละ 43.48 ที่จัดให้มีครูพยาบาลหรืออนามัยรับผิดชอบ

ส่วนการบริการชุมชนและการนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับทางโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.47 จัดให้โรงเรียนเป็นแหล่งความรู้ ที่ศึกษาดูงานด้านอนุบาลศึกษาแก่หน่วยงานอื่นๆ รองลงมาคือร้อยละ 81.64 ตั้งกรรมการศึกษาหรือสมาคมครูและผู้ปกครอง มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 32.85 ซึ่งเชิญบุคคลในชุมชนมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนและเด็ก

การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและชุมชนนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 94.69 ได้จัด ประชุมพิเศษผู้ปกครอง รองลงมาคือร้อยละ 66.67 จัดประชุมหรืออบรม และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 7.73 ที่จัดให้มีการเผยแพร่ความรู้ทางโทรทัศน์

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนซึ่งโรงเรียนได้จัดเพื่อให้ครูใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็ก		
เครื่องเล่นสนามสำหรับเด็ก	170	82.13
เครื่องเล่นสนามสำหรับเด็ก	173	83.57
เครื่องเล่นสำหรับเด็กหรือเยาว	180	86.96
บาร์โชนขนาดเล็กเหมาะกับเด็ก	152	73.43
ราวหรือขอบไม้สำหรับเด็กทรงตัว	114	55.09
ที่เล่นน้ำ มีอุปกรณ์ใส่น้ำและอุปกรณ์ของเล่นประกอบ	107	51.69
บ่อทราย มีขนาดใหญ่ ได้รับการดูแลให้สะอาด ปกป้องภัยกับเด็กที่ลงเล่น		
มีอุปกรณ์ของเล่นประกอบ	136	65.70
จัดสถานที่เล่นสำหรับเด็กให้ทำกิจกรรมอย่างอิสระอื่นๆ	97	46.86
การจัดห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ และครุภัณฑ์ประจำห้องอนุบาล เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน		
อุปกรณ์เครื่องใช้ของเด็กและของครู ชั้นวางของสามารถเคลื่อนย้าย		
ได้สะดวก	197	95.17
ห้องเรียนบรรจุนักเรียนไว้เหมาะสม (ครู 1 คนต่อเด็ก 25 คน ถ้า		
มีจำนวน 35 คน มีที่เลี้ยงอีก 1 คน)	61	29.47
มีที่เก็บและแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคลและทั้งชั้น	196	94.69
มีป้ายนิเทศไว้ในห้องเรียนหรือหน้าห้องเรียนที่อยู่ในระดับสายตาเด็ก	201	97.10
ห้องพิเศษและสถานที่อื่นๆ ซึ่งโรงเรียนจัดไว้สำหรับชั้นอนุบาลโดยเฉพาะ		
ห้องสื่อหรือศูนย์สื่ออนุบาล	167	80.68
ห้องสมุดเครื่องเล่น	37	17.87
ห้องสมุดอนุบาล	72	34.78

ตารางที่ 14 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
มุมหนังสือชั้นอนุบาลในห้องสมุด	121	58.45
ที่เลี้ยงสัตว์ หรือกรงสัตว์	57	27.54
แปลงเกษตรหรือสวนผัก	52	25.12
ห้องดนตรี	3	1.45
ไม่มีห้องพิเศษ	24	11.59
วิธีการของโรงเรียนในการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดสภาพแวดล้อม		
ให้ความรู้หรือหาแหล่งความรู้ให้ หรือแจกเอกสาร คู่มือ เรื่อง การเล่น การจัดที่เล่น การจัดมุมเล่น สำหรับเด็กวัย 4-6 ขวบ	155	74.88
ให้งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้จัด มุมเล่น และที่เล่นทั้งในและนอกห้องเรียน	158	76.33
ขอวัสดุเหลือใช้จากแหล่งต่าง ๆ มาให้ครูหรือคนงานอาคารโรง จัดทำสื่อ	109	52.66
เยี่ยมเยียนชั้นเรียน เพื่อติดตามการจัดกิจกรรมของครู	169	81.64
ให้คำชมเชยครู เมื่อพยายามพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น	171	82.61

จากตารางที่ 14 แสดงว่า การจัดสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนซึ่งโรงเรียนได้จัดเพื่อ
ให้ครูใช้จัดกิจกรรมให้กับเด็ก พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.96 ตอบว่า จัดเครื่องเล่น
สำหรับโยกหรือไถว รองลงมาคือร้อยละ 83.57 ได้จัดเครื่องเล่นสนามสำหรับหมุน และร้อยละ
82.13 จัดเครื่องเล่นสนามสำหรับปีนป่าย มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 46.86 ที่จัดให้มีสถานที่เล่น
สำหรับเด็กได้ทำกิจกรรมอิสระอย่างอื่น

ส่วนการจัดห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ประจำห้องเรียนเพื่อให้ครูจัดสภาพแวดล้อม
ภายในห้องเรียน พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 97.10 จัดป้ายนิเทศไว้ในห้องเรียนหรือหน้า
ห้องเรียน รองลงมาคือร้อยละ 95.17 ตอบว่าจัดอุปกรณ์เครื่องใช้ของเด็กและของครู ชั้นวาง

ของใช้ สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก และร้อยละ 94.69 จัดให้ที่เก็บและแสดงผลงานของเด็กเป็นรายบุคคลและห้องชั้น มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 29.47 ที่ตอบว่า ห้องเรียนบรรจุนักเรียนไว้เหมาะสม

สำหรับห้องพิเศษอื่นๆ ที่โรงเรียนจัดไว้สำหรับชั้นอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.68 จัดห้องสื่อหรือศูนย์สื่ออนุบาล มีน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.45 ที่ได้จัดห้องดนตรีและร้อยละ 11.59 ตอบว่าโรงเรียนไม่มีห้องพิเศษ

ในด้านการสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 82.61 ตอบว่า ให้คำชมเชยครูเมื่อพยายามพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น รองลงมาคือร้อยละ 81.64 ได้เยี่ยมเยียนชั้นเรียนเพื่อติดตามการจัดกิจกรรมของครู และร้อยละ 76.33 ได้ให้งบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำมาใช้จัดมุมเล่นและที่เล่นทั้งในและนอกห้องเรียน และอีกร้อยละ 74.88 ตอบว่า ให้ความรู้หรือหาแหล่งความรู้ให้ หรือแจกเอกสาร คู่มือ เรื่องการเล่น การจัดที่เล่น การจัดมุมเล่นสำหรับเด็กวัย 4-6 ขวบ

ตารางที่ 15 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการวัดผลและประเมินผล

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
นโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียนในการวัดและประเมินผล		
ชั้นอนุบาล		
ไม่มีการกำหนด แต่ให้ครูทุกคนรับผิดชอบเอง	39	18.84
มีการกำหนดแนวทางให้ครูผู้สอนยึดถือปฏิบัติ	168	81.16
หากมีการกำหนด วิธีการคือ		
แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบงานด้านการวัดผลและประเมินผล	88	42.51
จัดหาและจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลให้	151	72.95
ผู้บริหารตรวจแบบประเมินเป็นรายเดือน	13	6.28

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
หลักเกณฑ์ในการประเมินพัฒนาการเด็กที่โรงเรียนได้กำหนดให้ครูนำไปปฏิบัติ		
การประเมินพัฒนาการเด็กต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของ แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา	179	86.47
การประเมินพัฒนาการเด็กต้องจัดทำเป็นกระบวนการครบทุกชั้นตอน	117	56.52
การศึกษาพฤติกรรมเด็กให้ใช้เทคนิคหลายประเภท	163	78.74
การศึกษาพฤติกรรมเด็ก กระทำอย่างสม่ำเสมอและให้ครอบคลุม ทุกพัฒนาการ	144	69.57
รายงานผลพัฒนาการเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง	160	77.29
เอกสารการประเมินพัฒนาการและการรายงานพัฒนาการเด็ก ซึ่งโรงเรียนกำหนดให้ครูใช้		
อบ.1 บันทึกพัฒนาการของเด็ก	181	92.27
อบ.2 สมุสรายงาน	200	96.62
บัตรสุขภาพ	186	89.86
ระเบียบสะสม	94	17.39
สมุดสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน	36	17.39
แบบประเมินพัฒนาการเด็ก	167	80.68
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก	126	60.87
แบบทดสอบ	151	72.95
เป้าหมายของโรงเรียนของการดำเนินการประเมินพัฒนาการเด็ก		
ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก	188	90.82
รายงานปัญหาสุขภาพและพัฒนาการด้านต่างๆ เพื่อขอความ ร่วมมือจากผู้ปกครอง	186	89.86

ตารางที่ 15 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=207	ร้อยละ
เป็นส่วนหนึ่งของระเบียบสะสม	85	41.06
วัดพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก	132	63.77
เป็นเกณฑ์การตัดสินเลื่อนชั้นเด็ก	105	50.72

จากตารางที่ 15 แสดงว่า การกำหนดแนวทางในด้านการวัดผลและประเมินผลชั้นอนุบาลของโรงเรียนนั้น ผู้บริหารส่วนใหญ่ คือร้อยละ 81.16 มีการกำหนดแนวทางให้ครูผู้สอนยึดถือปฏิบัติ และส่วนน้อย คือร้อยละ 18.84 ไม่มีการกำหนด แต่ให้ครูทุกคนรับผิดชอบเอง ส่วนโรงเรียนที่มีการกำหนด วิธีการปฏิบัติที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.95 ได้จัดทำและจัดทำเอกสารการวัดผลและประเมินผลให้ น้อยที่สุดคือร้อยละ 6.28 ผู้บริหารตรวจแบบประเมินเป็นรายเดือน

สำหรับหลักเกณฑ์ในการประเมินพัฒนาการเด็กที่โรงเรียนได้กำหนดให้ครูนำไปปฏิบัติพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.47 กำหนดว่า การประเมินพัฒนาการเด็กต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 78.74 กำหนดว่า การศึกษาพฤติกรรมเด็กให้ใช้เทคนิคหลายประเภท และร้อยละ 77.29 กำหนดให้รายงานผลพัฒนาการเพื่อสื่อสารกับผู้ปกครอง

ส่วนเอกสารการประเมินพัฒนาการเด็กและการรายงานพัฒนาการเด็กซึ่งโรงเรียนกำหนดให้ครูใช้ ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 96.62 ให้ใช้ อบ.2 สมุครายงาน รองลงมาคือร้อยละ 92.27 ให้ใช้ อบ.1 บันทึกพัฒนาการเด็ก และร้อยละ 80.68 ให้ใช้แบบประเมินพัฒนาการเด็ก และน้อยที่สุดคือร้อยละ 19.39 มีจำนวนเท่ากัน ที่ให้ใช้ระเบียบสะสมกับสมุดสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน

เป้าหมายของโรงเรียนในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 90.82 ให้ครูใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก

เป้าหมายของโรงเรียนในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาล พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 90.82 ให้ครูใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็ก รองลงมาคือร้อยละ 89.86 ให้รายงานปัญหาสุขภาพและพัฒนาการด้านต่างๆ เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง และน้อยที่สุดคือร้อยละ 41.06 ให้ใช้เป็นส่วนหนึ่งของระเบียบสะสม

ส่วนที่ 2 การปฏิบัติของครูผู้สอนในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาใน
 ด้านต่างๆ

ด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาไปสู่การจัดประสบการณ์
 และกิจกรรม แสดงในตารางที่ 16-17

ตารางที่ 16 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการวางแผน

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
เป้าหมายหลักที่สำคัญในการพัฒนาเด็ก		
ส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม สติปัญญา	299	99.00
จัดประสบการณ์ให้เด็กได้สังเกต ทด คัด ทำ และแก้ปัญหา	263	87.09
ปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีด้านคุณธรรมและจริยธรรม	241	79.80
จัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้เด็กอ่านได้ เขียนได้ และทำเลขได้	40	13.26
จัดประสบการณ์เป็นรายวิชาเพื่อให้เด็กได้รู้เนื้อหาเพียงพอก่อน เรียนชั้นประถมศึกษา 1	44	14.57
ผู้กำหนดเป้าหมาย คือ		
ตัวทำเอง	104	34.44
ผู้บริหาร	81	26.82
คณะกรรมการผู้รับผิดชอบ	58	19.21
คณะครูชั้นอนุบาลและผู้บริหาร	209	69.21
นโยบายการปฏิบัติงานของโรงเรียน		
ไม่มี	42	13.91
มี	260	86.09

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
หากมี การเข้าร่วมคือ		
มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติงานและปฏิทินงานประจำปี	179	59.27
ร่วมประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานกับผู้บริหาร	125	41.39
ผู้บริหารวางนโยบายให้ครูปฏิบัติ	13	4.30
ใช้แผนร่วมกับศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา	6	1.99
การประชุมชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ เรื่องการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมชั้นอนุบาล		
ไม่มี	76	25.17
มี	226	74.83
หากมี การเข้าร่วมคือ		
ชี้แจงผู้ปกครองด้วยตัวเอง	179	59.27
ปฐมนิเทศผู้ปกครอง	221	73.18
เผยแพร่ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์	6	1.99
จัดทำหรือร่วมจัดทำเอกสาร เผยแพร่	63	20.86
จัดหรือร่วมจัดรายการทางวิทยุหรือโทรทัศน์	8	2.65
จัดป้ายนิเทศ	9	2.98
การมาปฏิบัติงานที่โรงเรียนระหว่างปิดภาคเรียน		
ไม่มา	14	4.64
มา	288	95.36
หากมา สาเหตุคือ		
ความรู้สึกรับผิดชอบของตนเอง	220	72.85
ความคิดของคณะครูชั้นอนุบาล	103	34.11
คำสั่งของผู้บริหาร	183	60.60
หัวหน้าสายชั้นเรียน	8	2.65

ตารางที่ 16 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
	N=302	
การมีส่วนร่วมในการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน สมาคม องค์กร สถาบันและชุมชน		
รวบรวมปัญหา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง	119	39.40
จัดหรือร่วมจัดกิจกรรม นิทรรศการเผยแพร่	135	44.70
จัดหรือร่วมจัดทำสื่อต้นแบบ เอกสารและคู่มือ ให้ผู้ปกครอง โรงเรียน หน่วยงานอื่น ๆ มาใช้บริการ	224	74.17
ค้นคว้า ทดลอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อเป็นตัวอย่าง	26	8.61
เป็นครูพี่เลี้ยง นักศึกษา และผู้ดูแลเด็กที่มาฝึกปฏิบัติงาน	175	57.95
เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่โรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ	240	79.47
ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองหรือหน่วยงานอื่น ๆ มาช่วยเหลือ โรงเรียน	74	24.50

จากตารางที่ 16 แสดงว่า เป้าหมายหลักที่สำคัญในการพัฒนาเด็กที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่
คือร้อยละ 99.00 มีคถปฏิบัติคือ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการตามวัยของเด็กทางด้านร่างกาย อารมณ์
จิตใจ สังคมและสติปัญญา รองลงมาคือร้อยละ 87.09 เพื่อจัดประสบการณ์ให้เด็กได้สังเกต
พูด คิด ทำ และแก้ปัญหา และร้อยละ 79.80 เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีพื้นฐานที่ดีด้านคุณธรรมและ
จริยธรรม มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 13.26 ที่จัดประสบการณ์ที่มุ่งเน้นให้เด็กอ่านได้ เขียนได้
และทำเลขได้ ในเรื่องของการกำหนดเป้าหมายนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 69.21 ระบุว่า
ผู้กำหนดเป้าหมายคือ คณะครูชั้นอนุบาลและผู้บริหาร มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 19.21 ระบุว่า
มีคณะกรรมการผู้รับผิดชอบ

ในด้านการกำหนดนโยบายของโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.09
ตอบว่า มีนโยบายในการปฏิบัติ และส่วนน้อยคือร้อยละ 13.91 ตอบว่า ไม่มีนโยบายการปฏิบัติ
ในเรื่องของการกำหนดนโยบายนั้น ครูผู้สอนร้อยละ 59.27 ตอบว่า ใ้มีส่วนร่วมคือ ร่วมจัดทำ

แผนปฏิบัติงานและปฏิทินงานประจำปี และมีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.99 ทบว่า ใช้แผนร่วมกับศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา

ในด้านการประชุมชี้แจงหรือแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบเรื่องการจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 74.83 ทบว่ามี และครูผู้สอนส่วนน้อยคือร้อยละ 25.17 ทบว่าไม่มี ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 73.18 ทบว่าได้เข้าร่วมประชุมพิเศษ ผู้ปกครอง รองลงมาคือร้อยละ 59.27 ทบว่าได้ชี้แจงผู้ปกครองด้วยตัวเอง มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.99 ที่ตอบว่าได้เผยแพร่ข่าวสารทางหนังสือพิมพ์

ในด้านการมาปฏิบัติงานที่โรงเรียนระหว่างปีภาคเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.36 ทบว่ามา และครูผู้สอนส่วนน้อยคือร้อยละ 4.64 ทบว่าไม่มา ซึ่งสาเหตุที่ครูผู้สอนมาปฏิบัติงานนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 72.85 ทบว่า เพราะความรู้สึกรับผิดชอบของตนเอง รองลงมาคือร้อยละ 60.60 ทบว่า มาเพราะคำสั่งของผู้บริหาร มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 2.65 ทบว่า หัวหน้าสายชั้นเชิญชวน

ในด้านการมีส่วนร่วมในการประสานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับบ้าน สมาคม องค์การสถาบันและชุมชน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.47 เป็นวิทยากรให้ความรู้กับโรงเรียนและหน่วยงานอื่นๆ รองลงมาคือร้อยละ 74.17 จัดหรือร่วมจัดทำสื่อต้นแบบ เอกสารและคู่มือให้ผู้ปกครอง โรงเรียน และหน่วยงานอื่นมาใช้บริการ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 8.61 ค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาลเพื่อเป็นตัวอย่าง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดและ
การใช้เอกสารคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
การจัดทำหรือมีส่วนร่วมจัดทำเอกสาร เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลศึกษา		
กำหนดการสอน	120	39.74
แผนการสอน (ปรับจากแผนการจัดประสบการณ์ของ สปช.)	156	51.66
บันทึกการสอน	240	79.47
การใช้แผนการจัดประสบการณ์ของ สปช.		
ไม่ใช้	13	4.30
ใช้	289	95.70
หากใช้ ลักษณะการใช้		
ใช้ทั้งหมดตามที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์	203	67.22
ใช้แผนการจัดประสบการณ์จากแหล่งอื่นประกอบบ้าง	37	12.25
คณะครูในสายชั้นร่วมกันปรับแผนการจัดประสบการณ์แล้วจัดทำขึ้นใหม่ แทนในบางหน่วยการสอน	125	41.39
โรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้ปรับแผนการจัดประสบการณ์ แล้วจัดทำฉบับสมบูรณ์ให้ครูนำไปใช้	31	10.26
หากไม่ใช้ ได้ใช้แผนการจัดประสบการณ์จาก		
ใช้แผนการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดทำขึ้น	10	3.31
ใช้แผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยงานอื่น คือ ใช้ของ วิทยาลัยครูสวนดุสิต	3	0.99
การจัดทำบันทึกการสอน		
จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์	212	70.20
ใช้บันทึกการสอนที่จัดทำไว้ในปีก่อน ๆ	22	7.28

ตารางที่ 17 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ไม่มีการจัดทำแต่ใช้แผนการจัดประสบการณ์ของ สปช. แทน	18	5.96
จัดทำส่งผู้บริหารตรวจก่อนทำการสอนทุกครั้ง	296	84.77
จัดทำล่วงหน้าน้อยกว่า 1 สัปดาห์	6	1.99
จุดประสงค์ในการนำเอกสาร คู่มือมาใช้		
ทำบันทึกการสอน	271	89.74
ศึกษาแนวการจัดเพื่อนำมาเตรียมกิจกรรม	275	91.06
ศึกษาเทคนิคและวิธีสอน	206	68.21
เลือกกิจกรรมมาใช้ปรับแผนการจัดประสบการณ์	228	75.50
เลือกสื่อการเรียน	218	72.19
เอกสารหรือคู่มือประกอบการจัดประสบการณ์และกิจกรรมสำหรับเด็ก ระดับอนุบาลศึกษาที่จัดทำหรือร่วมจัดทำ		
เอกสารหรือคู่มือการจัดกิจกรรมการ เคลื่อนไหวและจังหวะ	51	16.89
เอกสารหรือคู่มือการ เล่านิทานและการ เชิดหุ่น	86	41.54
เอกสารหรือคู่มือการผลิตสื่อระดับอนุบาล	142	47.02
เอกสารหรือคู่มือ เรื่องวันสำคัญและประเพณีต่าง ๆ	28	9.27
เอกสารหรือคู่มือการสอนเพลงและท่าทางประกอบเพลง	118	39.07
เอกสารหรือคู่มือการสอนเกมและการละ เล่นสำหรับเด็ก	74	24.50
เอกสารหรือคู่มือการประเมินพัฒนาการเด็ก	10	3.31
แบบฝึกหัดและแบบทดสอบความพร้อม	11	3.64
ไม่ได้จัดทำหรือร่วมจัดทำเอกสารหรือคู่มือขึ้นใช้	77	25.50

จากตารางที่ 17 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารเพื่อการใช้และคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.47 ตอบว่า จัดทำบันทึกการสอน มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 39.74 ที่จัดทำกำหนดการสอน

สำหรับการใช้แผนการจัดประสบการณ์ของ สปช. พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.70 ตอบว่าใช่ และครูผู้สอนส่วนน้อยคือร้อยละ 4.30 ตอบว่าไม่ใช่ ซึ่งลักษณะการใช้นั้น ครูผู้สอนร้อยละ 67.22 ตอบว่า ใช่ทั้งหมดตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.26 ตอบว่า โรงเรียนแต่งตั้งผู้รับผิดชอบให้รับแผนการจัดประสบการณ์ แล้วจัดทำแบบสมบูรณ์ให้ครูนำไปใช้ สำหรับครูผู้สอนที่ไม่ใช่แผนการจัดประสบการณ์ของ สปช. นั้น ครูผู้สอนร้อยละ 3.31 ตอบว่า ใช่แผนการจัดประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดทำขึ้น และอีกร้อยละ 0.99 ตอบว่า ใช่แผนการจัดประสบการณ์ของวิทยาลัยครูสวนกุหลิม

ในด้านการทำบันทึกการสอน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 84.77 จัดทำส่งผู้บริหารตรวจสอบก่อนทำการสอนทุกครั้ง รองลงมาคือร้อยละ 70.20 ได้จัดทำล่วงหน้า 1 สัปดาห์ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 1.99 ที่จัดทำล่วงหน้าน้อยกว่า 1 สัปดาห์ ส่วนครูผู้สอนอีกร้อยละ 5.96 ตอบว่า ไม่มีการจัดทำ แต่ใช้แผนการจัดประสบการณ์ของ สปช. แทน

สำหรับจุดประสงค์ในการนำเอกสารและคู่มือมาใช้ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 91.06 มีจุดประสงค์คือใช้ศึกษาแนวการจัดเพื่อนำมาเตรียมกิจกรรม รองลงมาคือร้อยละ 89.74 ตอบว่าเพื่อนำมาทำบันทึกการสอน และครูผู้สอนอีกร้อยละ 75.50 มีจุดประสงค์เพื่อเลือกกิจกรรมมาใช้ปรับแผนการจัดประสบการณ์

ในด้านการจัดทำหรือร่วมจัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 47.02 ได้จัดทำหรือมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหรือคู่มือการผลิตสื่อระดับอนุบาล รองลงมาคือร้อยละ 41.54 ตอบว่า ได้จัดทำเอกสารหรือคู่มือการเล่นนิทานและการเชิดหุ่น ส่วนครูร้อยละ 25.50 ตอบว่าไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำ

ด้านการจัดปัจจัยและสภาพต่างๆ เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล
ศึกษา แสดงในตารางที่ 18-20

ตารางที่ 18 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการเตรียม
บุคลากร

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
การสำรวจความพร้อมของครูก่อนเข้าสอนในชั้นอนุบาล		
ให้ตอบแบบสอบถาม	39	12.91
ประชุมปรึกษาหารือ	130	43.45
ไม่มีการสำรวจ ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร	158	52.32
การส่งเสริมให้ให้พัฒนาสมรรถภาพตนเองและการช่วยเหลือที่ครูผู้สอน ได้รับจากผู้บริหาร		
เข้ารับการอบรมระยะสั้น	147	48.68
ศึกษาดูงาน	112	37.09
จัดครูพิเศษให้มาสอนหมุนเวียน	43	14.24
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	42	13.91
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	98	32.45
จัดเอกสาร ตำราให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	170	56.29
จัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียน	19	6.29
ขวัญและกำลังใจที่ได้รับจากผู้บริหาร		
ชักถามปัญหา	130	43.05
ให้คำปรึกษาในทุกเรื่อง	139	46.03
ยกย่องชมเชยผลงานที่ปรากฏ	113	37.42
พิจารณาความดีความชอบ	111	36.75
ได้รับมอบหมายงานตามความสามารถ	205	67.88
สนับสนุนให้เพิ่มพูนความรู้	168	55.63
ไม่ได้รับการสร้างเสริมขวัญและกำลังใจใดๆ	45	14.90

จากตารางที่ 18 แสดงว่า ในด้านการสำรวจความพร้อมของครูผู้สอนนั้น พบว่า ครูผู้สอนมากกว่าครึ่ง คือร้อยละ 52.32 ตอบว่าไม่ได้รับการสำรวจขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร และมีครูร้อยละ 43.45 ได้รับการประชุมปรึกษาหารือ มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 12.91 ตอบว่าได้ตอบแบบสอบถาม

ในด้านการได้รับการส่งเสริมให้ครูผู้สอนให้พัฒนาสมรรถภาพตนเองและการช่วยเหลือเมื่อมีปัญหา พบว่า ครูผู้สอนจำนวนมากกว่าครึ่ง คือร้อยละ 56.29 ได้รับการแจกเอกสาร คำราให้ไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 13.91 ได้รับความรู้จากวิทยากรภายนอก

ตารางที่ 19 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการนิเทศ การสอนและการใช้เทคนิควิธีสอน

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
กิจกรรมการนิเทศที่ได้รับจากผู้บริหารโรงเรียน		
การประชุมปรึกษาหารือ	254	84.11
การอบรมสัมมนา	163	53.79
การพบปะสนทนา	206	68.21
การประชุมเชิงปฏิบัติการ	130	43.45
การสังเกตการสอน	181	59.93
การสาธิตการสอน	69	22.85
การศึกษานอกสถานที่	124	41.06
การบรรยายหรือปาฐกถา	33	10.93
การแจกเอกสาร	131	43.38
ผู้ทำการนิเทศเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาล		
ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	29	9.60
ศึกษานิเทศก์จากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	50	16.56
ผู้อำนวยการหรืออาจารย์ใหญ่	169	55.96

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	125	41.39
หัวหน้าฝ่ายอนุบาลหรือหัวหน้าวิชาการฝ่ายอนุบาล	224	74.17
ครูผู้สอนนิเทศกันเอง	46	15.23
หัวหน้าสายชั้นเป็นผู้นิเทศ	38	12.58
เทคนิคและกลวิธีสอนที่ใช้		
การสาธิต	253	83.77
การทดลอง	192	63.58
การให้เด็กสำรวจ	194	64.24
การบรรยาย	174	57.62
การฝึกฝน	212	70.20
การสังเกต	271	89.74
การทำงานเป็นกลุ่ม	294	97.35
การทัศนศึกษา	154	50.99
การจัดนิทรรศการ	113	37.42
การใช้คำถาม	256	84.77
การอภิปราย	217	71.85
การจัดศูนย์การเรียนรู้	111	36.75

จากตารางที่ 19 แสดงว่า ในด้านการนิเทศการสอนในชั้นอนุบาล พบว่าครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.11 ตอบว่า กิจกรรมการนิเทศที่โรงเรียนจัดให้คือ การประชุมปรึกษาหารือและจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 10.93 ตอบว่า โรงเรียนจัดให้มีการบรรยายหรือปาฐกถา สำหรับผู้ให้การนิเทศในชั้นอนุบาลนั้น ครูร้อยละ 74.17 ตอบว่าได้รับจากหัวหน้าฝ่ายอนุบาล และน้อยที่สุดคือร้อยละ 9.60 ตอบว่าได้รับจากศึกษานิเทศอำเภอ

ในด้านเทคนิคและกลวิธีสอน ซึ่งครูผู้สอนชั้นอนุบาลได้นำมาใช้ในการจัดประสบการณ์ และกิจกรรมนั้น พบว่า เทคนิคและกลวิธีสอนที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 97.35 ใช้คือ การให้เด็กได้ทำงานเป็นกลุ่ม รองลงมาคือร้อยละ 89.74 ใช้การสังเกต และร้อยละ 84.77 ใช้การใช้คำถาม และร้อยละ 83.77 ใช้วิธีการสาธิต และน้อยที่สุดคือร้อยละ 36.75 ใช้คือการจัดศูนย์การเรียนรู้

ตารางที่ 20 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดสื่อ การเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ความช่วยเหลือสนับสนุนในด้านการบริการสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับ		
จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ	137	45.36
สนับสนุนให้ไปประชุม อบรม สัมมนา และศึกษาดูงาน	139	46.03
เชิญวิทยากรมาให้ความรู้	50	16.56
จัดศูนย์สื่ออนุบาลและมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบให้บริการ	163	53.97
จัดหาทรัพยากร วัสดุอุปกรณ์ในการผลิตให้	192	63.58
ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อร่วมกันในช่วงปีภาคเรียน	204	67.55
ให้งบประมาณตามความจำเป็น	43	14.24
การจัดเก็บสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ในห้องเรียน		
มีที่จัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ เหมาะสมกับลักษณะการ		
ใช้งาน	227	75.17
ตู้ ชั้นวางของ หรือภาชนะเก็บของ มีภาพถ่าย ภาพวาดหรือ		
ภาพถ่ายเส้นคิดเป็นสัญลักษณ์	198	65.56
วัสดุอุปกรณ์และสื่อต่างๆ อยู่ในตำแหน่งที่เด็กหยิบใช้สะดวก	250	82.78
มีที่จัดเก็บสิ่งของส่วนตัว เด็กแต่ละคนเป็นสัดส่วน	230	76.16
วัสดุ อุปกรณ์และสื่อ มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมตลอดปี	228	75.50

ตารางที่ 20 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
การจัดทำหรือเตรียมการเพื่อให้มีสื่อการเรียนการสอนสำหรับ ชั้นอนุบาล		
สำรวจสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และรวบรวมปัญหา ความต้องการ รายงานผู้บริหาร	185	61.26
เป็นกรรมการรับผิดชอบเรื่องการจัดซื้อ จัดหา	99	32.78
เป็นเจ้าของที่ศูนย์สื่ออนุบาล	44	14.57
ผลิตสื่อการสอนเฉพาะชั้นที่สอน	227	75.17
ผลิตสื่อการสอนใช้ร่วมกัน	252	83.44
ผลิตสื่อการสอนไว้ในศูนย์สื่อ	34	11.26

จากตารางที่ 20 นี้แสดงว่า การจัดสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ของครูผู้สอนชั้นอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 67.55 ได้รับการส่งเสริมให้ผลิตสื่อร่วมกันในช่วงปีภาคเรียน และจำนวนน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 14.24 ตอบว่า ได้รับงบประมาณตามความจำเป็น

สำหรับการจัดเก็บสื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์และครุภัณฑ์ภายในห้องพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 82.78 ปฏิบัติคือ วัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่างๆ จัดไว้ในตำแหน่งที่เด็กหยิบใช้ได้สะดวก รองลงมาคือร้อยละ 76.16 จัดให้ที่จัดเก็บสิ่งของส่วนตัวเด็กไว้เป็นสัดส่วน และร้อยละ 75.50 ได้จัดวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อให้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมตลอดปี ร้อยละ 75.17 ได้จัดให้ที่จัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และสื่อต่างๆ เหมาะสมกับลักษณะการใช้งาน

ในด้านการจัดทำหรือเตรียมการเพื่อให้มีสื่อการเรียนการสอนในชั้นอนุบาล พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 83.44 ได้ผลิตสื่อการสอนใช้ร่วมกัน รองลงมาคือร้อยละ 75.17 ตอบว่า ผลิตสื่อการสอนใช้เฉพาะชั้นที่สอน และร้อยละ 61.26 ตอบว่า มีการสำรวจสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ แล้วรวบรวมปัญหา ความต้องการรายงานผู้บริหาร จำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 11.26 ที่ผลิตสื่อการสอนไว้ในศูนย์สื่อ

คำถามการจัประสพการณ์และกิจกรรม แสดงในตารางที่ 21-26

ตารางที่ 21 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดกิจกรรมประจำวัน

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
หลักการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน		
จัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวัน	288	95.36
จัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัประสพการณ์	282	93.38
จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยให้เด็ก เลือกทำด้วยตนเองตาม ความสามารถและคำนึงถึงตัวเด็ก เป็นสำคัญ	217	71.85
จัดกิจกรรมให้เด็กทำเป็นรายบุคคล กลุ่มเล็ก และรวมทั้งชั้น	124	41.06
จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้เรียบร้อยและครบถ้วนพร้อมที่จะทำและ เด็กสามารถเปลี่ยนกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งได้อย่างราบรื่น	220	72.85
จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้อง เรียนในอัตราส่วนที่เหมาะสม	176	58.28
มีสัญญาณเพื่อแสดงให้เด็กรู้ว่า เวลาทำกิจกรรมใกล้จะหมดเป็นคำพูด เพลงหรือกระดิ่ง	203	67.22
จัดกิจกรรมตามความถนัด ความสามารถของครู	62	20.53
จัดกิจกรรมแยกเป็นรายวิชา	43	14.24
ตารางกิจกรรมในชั้นเรียน		
ไม่มี	0	0
มี	302	100.0
หากมี ประกอบด้วยกิจกรรม		
รับเด็กเป็นรายบุคคล บันทึกคำพูดเด็ก พาเด็กไปห้องน้ำ	271	89.74
เคารพธงชาติและสวดมนต์	302	100.0

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ฝึกกายบริหาร	297	98.34
สำรวจการมาโรงเรียน สันทนาการและตรวจสุขภาพ	297	98.34
บันทึกพฤติกรรมเด็ก	219	72.52
กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ	297	98.34
กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม	302	100.0
พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)	302	100.0
กิจกรรมในวงกลม	302	100.0
นอนพักผ่อน	302	100.0
เก็บที่นอน ล้างหน้า	302	100.0
พักรับประทานอาหารว่าง	302	100.0
เกมการศึกษา	292	96.69
ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรม (สรุป ทบทวน)	261	86.42
เตรียมตัวกลับบ้าน	302	100.0
สวดมนต์ตอนเย็น	7	2.32
ฝึกชักรองเท้า	6	1.99
ฝึกจริยธรรม นั่งสมาธิ	12	3.97
กราบพระประจำโรงเรียนก่อนกลับบ้าน	7	2.32
ลักษณะการจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวันในชั้นอนุบาลศึกษา		
จัดได้ครบถ้วนตามตารางกิจกรรมที่กำหนด	182	60.26
เปลี่ยนหรือสลับช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม	238	78.81
จัดกิจกรรมอื่นแทนในบางกิจกรรม	8	2.65
นำตารางกิจกรรมจากแหล่งอื่นมาใช้คือ ตารางกิจกรรมของ วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ	9	2.98

จากตารางที่ 21 แสดงว่า การปฏิบัติของครูผู้สอนในการจัดประสบการณ์และกิจกรรม นั้น พบว่า หลักการที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 95.36 นำมาใช้คือ จัดกิจกรรมตามตาราง กิจกรรมประจำวัน รองลงมาคือร้อยละ 93.38 จัดกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัด ประสบการณ์จัดเตรียมอุปกรณ์ไว้เรียบร้อยและครบถ้วนพร้อมที่จะให้เด็กทำ และร้อยละ 72.85 ได้จัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยและให้เด็กได้เลือกทำกิจกรรมด้วยตนเองตามความสามารถ และอีกร้อยละ 71.85 ได้คำนึงถึงตัวเด็กเป็นสำคัญ และจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 14.24 ที่ จัดกิจกรรมแยกเป็นรายวิชา

ในด้านการจัดกิจกรรมประจำวันพบว่า ครูผู้สอนตอบว่ามีตารางกิจกรรมประจำวัน มีดังนี้ กิจกรรมที่ครูทั้งหมดจัดได้ร้อยละ 100 คือ เคารพธงชาติและสวดมนต์ พัก (รับประทาน อาหารว่าง) กิจกรรมในวงกลม กิจกรรมสร้างสรรค์และเล่นตามมุม พัก (รับประทานอาหาร กลางวัน) นอนพักก่อน เก็บที่นอน ล้างหน้า พัก (รับประทานอาหารว่าง) เตรียมตัวกลับบ้าน ส่วนกิจกรรมที่ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 98.34 มีจำนวนเท่ากันได้จัดคือ การฝึกกายบริหาร สืบสวนการมาโรงเรียน กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ การเล่นกลางแจ้ง และครูผู้ สอนร้อยละ 96.69 ได้จัดกิจกรรมเกมการศึกษา

ในด้านลักษณะการจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวันในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้ สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 78.81 จัดเปลี่ยนหรือสลับช่วงเวลาในการจัดกิจกรรมตามความเหมาะสม รองลงมาคือร้อยละ 60.28 ตอบว่า จัดได้ครบถ้วนตามตารางกิจกรรมที่กำหนด และจำนวน น้อยที่สุดคือร้อยละ 2.98 ตอบว่า นำตารางกิจกรรมจากแหล่งอื่นมาใช้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดกิจกรรมตามรายการประสบการณ์และเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ และด้านสังคม

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย		
จัดกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อใหญ่	173	57.28
จัดกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัส	232	76.82
จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติงานในการรักษาความสะอาด		
การรับประทานอาหารเช้าและมารยาทในการรับประทานอาหาร	253	83.77
ฝึกให้เด็กดูแลเครื่องใช้ ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	270	89.40
จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระตามจินตนาการ มีการใช้		
จังหวะเพลงและดนตรี	226	74.35
กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ		
จัดกิจกรรมสร้างสรรค์หลายๆ ประเภท	258	85.43
จัดกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี การร้องเพลง การฟังนิทาน		
และเรื่องราว ท่องคำคล้องจอง	259	85.76
จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองในการทำงานและ		
การอยู่ร่วมกัน	206	68.21
จัดกิจกรรมเพื่อการรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา	171	56.62
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ต่อตนเอง	184	60.93
กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม		
จัดกิจกรรมให้เด็กได้ช่วยเหลือโรงเรียน	237	78.48
จัดกิจกรรมเพื่อฝึกความมีระเบียบวินัยและการรู้จักรับผิดชอบ		
ในหน้าที่	204	65.55
จัดกิจกรรมการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกให้เด็ก		
รู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น	216	71.52

ตารางที่ 22 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบุคลิกภาพและการแสดงออกของวัฒนธรรมไทย	248	82.12
จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักสื่อความหมายกับผู้อื่นและรับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น	179	59.27

จากตารางที่ 22 แสดงว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 89.40 ตอบว่าได้จัดกิจกรรมฝึกให้เด็กดูแลเครื่องใช้และปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน รองลงมาคือร้อยละ 83.77 ตอบว่า จัดกิจกรรมส่งเสริมการปฏิบัติงานในการรักษาความสะอาด การรับประทานอาหารเช้าและมารยาทในการรับประทานอาหารเช้า และร้อยละ 76.82 จัดกิจกรรมที่พัฒนากล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัส และร้อยละ 74.35 จัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระตามจินตนาการ มีการใช้จังหวะเพลงและดนตรี

ในด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 85.76 ตอบว่า ได้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี การร้องเพลง การฟังนิทานและเรื่องราว ท่องคำคล้องจอง รองลงมาคือร้อยละ 85.43 จัดกิจกรรมสร้างสรรค์หลายประเภท และร้อยละ 68.21 จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักควบคุมอารมณ์ตนเองในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน และครูอีกร้อยละ 60.93 จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง

ในด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 82.12 ตอบว่า ได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมบุคลิกภาพและการแสดงออกของวัฒนธรรมไทย รองลงมาคือร้อยละ 78.48 จัดกิจกรรมให้เด็กช่วยเหลือโรงเรียน และร้อยละ 71.52 จัดกิจกรรมการเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกให้เด็กรู้จักปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ครูผู้สอนอีกร้อยละ 65.55 จัดกิจกรรมเพื่อฝึกความมีระเบียบวินัย และการรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ และร้อยละ 59.27 จัดกิจกรรมให้เด็กรู้จักสื่อความหมายกับผู้อื่น

ตารางที่ 23 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดกิจกรรมตามรายการประสบการณ์และเนื้อหาที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
จัดกิจกรรมที่พัฒนาการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้ง 5		
การชิม	177	58.61
การมอง (การสังเกต)	231	76.49
การคม	196	64.90
การฟัง	217	71.85
การสัมผัส	217	71.85
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิด ให้เหตุผล ตั้งคำถามและให้ทดลอง		
การแยกประเภท ขนาด สี รูปร่าง	231	76.49
การแบ่งและการนับจำนวนสิ่งของ	242	80.13
การเล่นน้ำ	134	44.37
การเล่นทราย	163	53.97
การชั่ง การตวง	98	32.45
จัดกิจกรรมที่พัฒนาการสื่อความหมายโดยใช้ภาษา		
เล่าเหตุการณ์ที่พบเห็น	235	77.81
เล่านิทานจากภาพ	222	73.51
จัดกิจกรรมการร้องเพลง	258	84.43
การเล่นนิ้วมือ	214	70.86
การเชิควุ่นต่างๆ	164	54.50
บันทึกคำพูดเด็ก	132	43.71

ตารางที่ 23 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
จัดกิจกรรมให้เด็กฝึกคิดสร้างสรรค์และความซาบซึ้งทางศิลปะ		
การทำงานศิลปะหลายๆ ประเภทอย่างสม่ำเสมอ	277	91.72
จัดกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี จังหวะและการเคลื่อนไหวตาม		
จินตนาการ	247	81.79
การให้ฟังนิทาน เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ	238	78.81
เล่นละครสร้างสรรค์	110	36.42
เล่นบทบาทสมมุติ	144	47.68
จัดกิจกรรมฝึกการสังเกต ความจำและเพิ่มทุนระยะความสนใจ		
ให้สังเกตสิ่งที่หายไป	209	69.21
จำนวนที่ไม่เรียงลำดับ	200	66.23
ท่องคำกลอน คำคล้องจอง พุคเลียนแบบ	262	86.75
ฟังนิทานโดยเพิ่มเวลานั้นเรื่อยๆ	208	68.87
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมรอบตัว		
จัดทัศนศึกษายาภายในบริเวณโรงเรียน	155	64.57
จัดทัศนศึกษานอกโรงเรียน	25	8.28
ให้เรียนรู้เกี่ยวกับวัน เวลา ฤดูกาล	206	68.21
เล่าหรือฟังข่าวเหตุการณ์ประจำวัน	195	64.57
จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ	210	69.54

จากตารางที่ 23 แสดงว่า การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา ในด้าน
การจัดกิจกรรมที่พัฒนาการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้ง 5 นั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 81.46
ได้จัดกิจกรรมการฟัง รองลงมาคือ ร้อยละ 76.49 การมอง (การสังเกต) ร้อยละ 71.85
จัดกิจกรรมการสัมผัส ร้อยละ 64.90 ได้จัดกิจกรรมการดม และร้อยละ 58.61 ได้จัด
กิจกรรมการชิม

ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดให้เหตุผล ตั้งคำถามและให้ทดลอง พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.13 ได้จัดกิจกรรมการแบ่งและการนับจำนวนสิ่งของ รองลงมาคือร้อยละ 76.49 จัดกิจกรรมการแยกประเภทขนาด สี รูปร่าง และร้อยละ 53.97 ได้จัดกิจกรรมการเล่นทราย มีครูจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 32.45 ที่ได้จัดกิจกรรมการชั่ง การตวง

ด้านการจัดกิจกรรมที่พัฒนาการสื่อความหมายโดยใช้ภาษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.43 จัดกิจกรรมการร้องเพลง รองลงมาคือร้อยละ 77.81 จัดกิจกรรมการเล่าเหตุการณ์ที่พบเห็น ครูร้อยละ 73.51 จัดกิจกรรมการเล่านิทานจากภาพ ร้อยละ 70.86 จัดกิจกรรมการเล่นนิ้วมือ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 43.71 ได้บันทึกคำพูดเด็ก

ด้านการจัดกิจกรรมให้เด็กฝึกคิดสร้างสรรค์และความซาบซึ้งทางศิลปะ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 91.72 ให้เด็กทำงานศิลปะหลายๆ ประเภทอย่างสม่ำเสมอ รองลงมาคือร้อยละ 81.79 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับดนตรี จังหวะ และการเคลื่อนไหวตามจินตนาการ และร้อยละ 78.81 จัดกิจกรรมโดยให้ฟังนิทาน เล่าเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ มีจำนวนน้อยที่สุดคือร้อยละ 36.42 ที่ได้จัดกิจกรรมการเล่นละครสร้างสรรค์

ด้านการจัดกิจกรรมฝึกการสังเกต ความจำและเพิ่มพูนระยะความสนใจ ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 86.75 ได้จัดกิจกรรมท่องคำกลอน คำคล้องจอง หุกเลียนแบบ รองลงมาคือร้อยละ 69.21 ให้สังเกตสิ่งที่หายไป ร้อยละ 68.87 ให้ฟังนิทานโดยเพิ่มเวลาขึ้นเรื่อยๆ และร้อยละ 66.23 จัดกิจกรรมเกี่ยวกับจำนวนที่ไม่เรียงลำดับ

ด้านการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมรอบตัว พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คือร้อยละ 69.50 ได้จัดกิจกรรมวันสำคัญต่างๆ รองลงมาคือร้อยละ 68.21 ให้เรียนรู้เกี่ยวกับวัน เวลา ฤดูกาล มีร้อยละ 64.57 จำนวนเท่ากันได้จัดทัศนศึกษาภายในบริเวณโรงเรียน และให้เล่าหรือฟังข่าวเหตุการณ์ประจำวัน มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ 8.28 ที่ได้จัดทัศนศึกษา นอกโรงเรียน

ตารางที่ 24 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัดกิจกรรม เสริมประสบการณ์

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
กิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ได้จัดหรือร่วมกับเพื่อนครูจัดให้แก่เด็กชั้นอนุบาล		
ฝึกสมาธิ	257	85.10
สอนดนตรี	88	29.14
การอยู่ค่ายพักแรม	11	3.64
ให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมบางโอกาส	181	59.93
จัดทัศนศึกษา	17	56.29
จัดประกวดหรือแข่งขันทักษะต่าง ๆ	178	58.94
จัดให้เด็กได้พบพระ	78	25.83
จัดวันกีฬาอนุบาลหรือให้ร่วมแข่งขันกีฬา	214	70.86
นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ	145	48.01
จัดกิจกรรมการแสดงต่าง ๆ	192	63.58
จัดให้มีการเชิบท่อน ฉายสไลด์ วิทยทัศน์ ให้เด็กชมร่วมกัน	218	72.19
การจัดหรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้ความรู้ผู้ปกครอง		
จัดทำเอกสารเผยแพร่	90	29.80
เป็นวิทยากรให้ความรู้	100	33.11
ให้คำแนะนำปรึกษา พบปะ เป็นรายบุคคลตามโอกาส	243	80.46
เผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชน	22	7.28
ออกเยี่ยมบ้านผู้ปกครองเป็นครั้งคราว	74	24.50
การจัดบริการสุขภาพอนามัยให้แก่เด็กชั้นอนุบาล		
ตรวจสุขภาพเด็ก โดยไม่ต้องบันทึก	174	57.62
ตรวจสุขภาพเด็กและบันทึกเป็นรายบุคคล	219	72.52
ดูแลและให้บริการเรื่องอาหารว่าง อาหารกลางวัน	265	87.75
นำเด็กส่งโรงพยาบาลหรือคลินิกเมื่อเด็กได้รับอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วย	249	82.45
ติดต่อบุคลากรมารับหรือส่งเด็กกลับบ้านเมื่อเด็กเจ็บป่วย	11	3.64

จากตารางที่ 24 แสดงว่า การปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการจัดกิจกรรมเสริม
 ประสมการณ์ พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 85.10 จัดกิจกรรมการฝึกสมาธิ รองลงมา
 คือร้อยละ 72.19 จัดให้มีการเชิดหุ่น ฉายสไลด์ วิดีทัศน์ ให้เด็กชมรวมกัน ร้อยละ 70.86
 ได้จัดหรือร่วมจัดกีฬาอนุบาลหรือให้ร่วมแข่งขันกีฬา กิจกรรมที่ครูน้อยที่สุดร้อยละ 3.64 ได้
 จัดคือ การอยู่ค่ายพักแรม

ในด้านการจัดกิจกรรมให้ความรู้แก่ผู้ปกครอง พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ
 80.46 ได้จัดหรือร่วมจัดคือ การให้คำแนะนำปรึกษา พบปะเป็นรายบุคคลตามโอกาส และ
 น้อยที่สุดคือร้อยละ 7.28 ได้ปฏิบัติคือการเผยแพร่ความรู้ทางสื่อมวลชน

ในด้านการบริการสุขภาพอนามัยให้แก่เด็กอนุบาล ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 87.75
 ปฏิบัติคือ ให้บริการและดูแลเรื่องอาหารว่าง อาหารกลางวัน รองลงมาคือร้อยละ 82.45
 ให้นำเด็กส่งโรงพยาบาลหรือคลินิกเมื่อเด็กเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ และร้อยละ 72.52
 มีการตรวจสุขภาพเด็กเป็นรายบุคคลและบันทึก มีปฏิบัติน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.64 ที่ได้ติดต่อ
 ผู้ปกครองมารับ เด็กหรือครูส่ง เด็กกลับบ้าน

ตารางที่ 25 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการจัด
 สภาพแวดล้อมในโรงเรียน

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
ลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน		
ห้องเรียนมีพื้นที่กว้างและสะดวกต่อการเคลื่อนไหวและจัดกิจกรรม	210	69.54
มุมเล่นต่าง ๆ มีพื้นที่เพียงพอให้เด็กทำกิจกรรมได้สะดวก	201	66.56
การวางพื้นที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นสัดส่วน โดยใช้ชั้นวางของเตี้ย ๆ		
ฉาก ม่าน ซึ่งครูสามารถสังเกตเห็นเด็กได้ตลอดเวลา	159	52.65
มีมุมเล่นต่าง ๆ ภายในห้องเรียนอย่างน้อย 3 มุม เช่น มุมบ้าน		
มุมบล็อก มุมหนังสือ ฯลฯ	288	95.36
มีที่สำหรับแขวนหรือเก็บของใช้ส่วนตัวของเด็กเพียงพอและเหมาะสม	249	82.45
มีที่แสดงผลงานเด็กเพียงพอ และจัดไว้ไว้ในระดับสายตาเด็ก	234	77.48
มีที่เก็บผลงานเด็กเป็นรายบุคคล	250	82.78

ตารางที่ 25 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
มีป้ายนิเทศเพียงพอสำหรับจัดเรื่องทั่วไป เรื่องตามหน่วยการสอน และเผยแพร่ข่าวสารความรู้แก่ผู้ปกครอง	193	63.91
วิธีการจัดมุมเล่นภายในห้องเรียน		
ยังไม่มีการจัด	11	3.64
จัดเป็นมุมเล่นถาวรไว้ 3 มุม	242	80.13
จัดมุมเวียนไปตามหน่วยการสอน	119	39.40
จัดบ้างไม่จัดบ้างตามโอกาส	12	3.97
มุมเล่นที่ได้จัดในห้องเรียน		
มุมศิลปะ หรือมุมกิจกรรมสร้างสรรค์	174	57.62
มุมธรรมชาติ	151	50.00
มุมบ้าน	292	96.69
มุมหมอ	175	57.95
มุมเกษตรกร	16	5.30
มุมบล็อก	300	99.34
มุมดนตรี	173	57.28
มุมหนังสือ	284	94.04
มุมภาษา	40	13.25
มุมคณิตศาสตร์	104	34.44

จากตารางที่ 25 แสดงว่า การปฏิบัติของครูผู้สอนในการจัดสภาพแวดล้อมในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 95.36 ปฏิบัติคือ จัดมุมเล่นภายในห้องเรียนไว้อย่างน้อย 3 มุม รองลงมาคือร้อยละ 82.78 จัดเก็บผลงานเด็กไว้เป็นรายบุคคล ร้อยละ 82.45 จัดให้มีที่แขวนหรือเก็บของใช้ส่วนตัวของเด็กเพียงพอและ

เหมาะสม และร้อยละ 77.48 จัดที่แสดงผลงานเด็กไว้อยู่ในระดับสายตาเด็ก

ในด้านการจัดมุมเล่นภายในห้องเรียน พบว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.13 จัดเป็นมุมเล่นถาวรไว้ 3 มุม และน้อยที่สุดคือร้อยละ 23.64 ตอบว่า ยังไม่มีการจัดมุมเล่น สำหรับมุมเล่นที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 99.34 ได้จัดคือ มุมบล็อก รองลงมาคือ ครูร้อยละ 69.69 ได้จัดมุมบ้าน และร้อยละ 94.04 จัดมุมหนังสือ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 5.30 ได้จัดมุมเกษตรกร

ตารางที่ 26 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามการปฏิบัติงานในด้านการวัดผล และประเมินผล

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
หลักการวัดผลและประเมินผล เด็กให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแนว และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล		
ศึกษาพฤติกรรมเด็ก บันทึกและสรุปพฤติกรรม เพื่อบันทึกลง ใบประเมินพัฒนาการ	242	80.13
ศึกษาพฤติกรรมของเด็กบ่อย ๆ เป็นระยะ เพื่อทราบความสามารถ ในด้านต่าง ๆ ของเด็ก	212	70.20
มีเครื่องมือซึ่งใช้รวบรวมพฤติกรรมที่เด็กแต่ละวัยสามารถทำได้เรียง ลำดับจากง่ายไปหายาก	97	32.12
ทำความเข้าใจเรื่องเกณฑ์การประเมินพัฒนาการพฤติกรรม พัฒนาการในแบบประเมินและวิธีการประเมิน	158	52.32
รายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบพัฒนาการของเด็ก และร่วมมือกับเพื่อนครูในการพัฒนาเด็ก	232	76.82
ไม่มีหลักการใด ๆ	10	3.31

ตารางที่ 26 (ต่อ)

การปฏิบัติ	จำนวน N=302	ร้อยละ
เทคนิคที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลเด็กระดับอนุบาลศึกษา		
การสังเกต	293	97.02
การสนทนา	272	90.07
การสะสมผลงาน	234	77.48
การทดสอบด้วยวาจา	253	83.77
การใช้แบบทดสอบ	173	57.28
การใช้เอกสารการวัดผลและประเมินผลเด็กระดับอนุบาลศึกษา ใช้แบบรายงานพัฒนาการเด็กของ สปช. ที่จัดทำไว้ เช่น อบ.1 อบ.2		
	256	84.77
แบบสังเกตพฤติกรรมเด็ก	131	43.38
แบบสังเกตพัฒนาการเด็ก	123	40.73
แบบประเมินพัฒนาการเด็ก	181	59.93
ระเบียบสะสม	99	32.78
บัตรสุขภาพ	244	80.79
แบบทดสอบ	156	51.66
สมุดสื่อสารระหว่างบ้านกับโรงเรียน	119	39.40
การวัดผลและประเมินผลเด็กในระดับอนุบาล คำเนิการเพื่อ ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง รายงานปัญหาสุขภาพและพัฒนาการด้าน ต่างๆ ของเด็กเพื่อขอความร่วมมือ		
	240	79.47
ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้เด็ก	217	71.85
รายงานผลเพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของระเบียบสะสมเพื่อให้ครูชั้นต่อไปทราบ	159	52.65
ปรับปรุงคุณภาพการจัดกิจกรรมของตัวเอง	175	57.95
ตัดสินผลการเรียนของเด็ก	136	45.03
วัดพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็ก	200	66.23

จากตารางที่ 26 แสดงว่า การปฏิบัติของครูผู้สอนในเรื่อง การวัดผลและประเมินผล พบว่า ในด้านการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษานั้น หลักการสำคัญที่ครูส่วนใหญ่คือร้อยละ 80.13 ยึดถือปฏิบัติคือ ศึกษาพฤติกรรมเด็ก บันทึกและสรุปพฤติกรรม รองลงมาคือร้อยละ 76.82 เพื่อรายงานผลการประเมินให้ผู้ปกครองทราบและร่วมมือกับเพื่อนครูในการพัฒนาเด็ก และน้อยที่สุดคือร้อยละ 3.31 ตอบว่า ไม่มีหลักการใดๆ

ส่วนเทคนิคในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลเด็กระดับอนุบาลศึกษา พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 97.02 ใช้วิธีการสังเกต รองลงมาคือร้อยละ 90.07 ใช้วิธีการสนทนา และร้อยละ 83.77 ใช้การทดสอบด้วยวาจา ส่วนอื่กร้อยละ 77.48 ใช้วิธีการสะสมผลงาน

สำหรับการใช้เอกสารการวัดผลและประเมินผลเด็กระดับอนุบาลศึกษา พบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร้อยละ 84.77 ใช้แบบรายงานพัฒนาการเด็กของ สปช. ที่จัดทำไว้เช่น อบ.1 และ อบ.2 รองลงมาคือร้อยละ 80.79 ตอบว่าใช้บัตรสุภาพ และน้อยที่สุดคือร้อยละ 32.78 ใช้ระเบียบสะสม

เป้าหมายสำคัญในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลเด็กในระดับอนุบาลศึกษาของครูผู้สอน พบว่า ครูส่วนใหญ่ร้อยละ 79.47 ดำเนินการเพื่อใช้ ติดต่อกับผู้ปกครอง รายงานปัญหาสุขภาพและพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กเพื่อขอความร่วมมือ รองลงมาคือร้อยละ 71.85 ใช้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณาการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้แก่เด็ก และน้อยที่สุดคือร้อยละ 45.03 ตอบว่า ใช้ตัดสินผลการเรียนของเด็ก

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ ใน
โรงเรียนเพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา แสดงในตารางที่ 27-30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามความคิดเห็น ในด้านการจัดการใช้แนวทางการจัดประสบการณ์

เอกสาร/คู่มือ	ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา N=302			
	มีเพียงพอ		มีเพียงพอ แต่ไม่ใ้ใช้	
	มีใช้เพียงพอ	มีใช้ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	ไม่มีเลย
จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	
แนวทางการจัดการชั้นอนุบาลศึกษาและแผนการจัดการจัดการชั้นอนุบาล				
ปีที่ 1 และชั้นอนุบาลปีที่ 2	269 89.07	1 0.33	29 9.60	3 0.99
เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา (จำนวน 5 เล่ม)	130 43.05	30 9.93	67 22.19	75 24.83
เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา (จำนวน 12 เล่ม)	109 36.09	30 9.93	66 21.85	77 32.12
แนวการวัดผลและประเมินผลความพร้อมในการเรียน	197 65.23	26 8.61	52 17.22	27 8.94
การดูแลและการให้การศึกษาแก่ระดับก่อนประถมศึกษา	140 46.36	17 5.63	74 24.50	71 23.51
คู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษา	153 50.66	27 8.94	57 18.87	65 21.52
คู่มือการผลิตสื่อด้วยวัสดุราคาถูกสำหรับใช้กับก่อนประถมศึกษา	154 50.99	29 9.60	62 20.53	57 18.88
คู่มือการจัดกิจกรรมและการเล่นสำหรับเด็กก่อนประถมศึกษา	107 35.43	17 5.63	115 38.08	63 20.86
คู่มือครูระดับก่อนประถมศึกษาเพลงประกอบการจัดการจัดการชั้นอนุบาล	140 46.36	5 1.66	98 32.45	59 19.54
แบบสังเกตพัฒนาการเด็กวัยแรกเกิด-6 ปี	135 44.70	17 5.63	72 23.84	78 25.83

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ครูผู้สอนชั้นอนุบาลศึกษา N=302								
เอกสาร/คู่มือ	มีเพียงพอ		มีเพียงพอแต่ไม่เต็ม		ไม่มีเลย			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
คู่มือการผลัดการใช้และการรักษาวัสดุประเภทสำหรับเด็ก	95	31.46	17	5.63	118	39.07	72	23.84
ระบกก่อนประถมศึกษา	188	62.25	13	4.30	61	20.20	40	13.25
หนังสือภาพสื่อต้นแบบตามแผนการจัดประสบการณ์อนุบาล	106	35.10	16	5.30	102	33.77	78	25.83
คู่มือครู เครื่องเล่นสนาม	78	25.83	44	14.57	86	28.48	94	31.13
สไลด์	83	27.48	42	13.91	88	29.14	89	29.47
วีดิทัศน์	117	38.74	24	7.95	117	38.74	44	14.57
เทพเพลง เทปนิทาน	113	37.42	36	11.92	95	31.46	58	19.21
แผ่นพับ แผ่นภาพ								

จากตารางที่ 27 แสดงว่า ครูผู้สอนชั้นอนุบาล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดให้มี เอกสาร คู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์ คือ มีครูร้อยละ 89.07 มีความเห็นว่ามี ใช้เพียงพอคือ แนวการจัดประสบการณ์และแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา รองลงมา คือร้อยละ 65.23 เห็นว่ามีใช้เพียงพอคือ แนวการวัดผลและประเมินผลความร่วมมือในการเรียน และร้อยละ 62.25 เห็นว่ามีหนังสือภาพสื่อต้นแบบตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาใช้ เพียงพอ ส่วนครูร้อยละ 14.57 ที่เห็นว่ามีเพียงพอแต่ไม่ได้ใช้คือ สไลด์ สำหรับครูร้อยละ 39.07 ที่เห็นว่ามีใช้แต่ไม่เพียงพอคือ คู่มือการผลิตการใช้และการรักษาสื่อการสอนประเภทหุ่น สำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา รองลงมาคือร้อยละ 38.74 เห็นว่า เทปเพลงและเทปนิทาน คู่มือการจัดกิจกรรมเกมและการเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา มีใช้ไม่เพียงพอ ส่วนครู ร้อยละ 31.12 ที่มีความเห็นว่ามีไม่มีเลย คือ เอกสารชุดอบรมบุคลากรระดับก่อนประถมศึกษา (จำนวน 12 เล่ม) รองลงมาคือร้อยละ 31.13 เห็นว่าไม่มีเลยคือ สไลด์ วีซีดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ความคิดเห็น	ครูผู้สอนชั้นอนุบาล N=302					
	ปริมาณ			คุณภาพ		
	มีเพียงพอ	มีแต่ไม่เพียงพอ	ไม่มีเลย	ใช้ได้	ใช้การไม่ได้หรือชำรุด	
จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	
อุปกรณ์ประกอบบทเรียน	87 28.81	172 56.95	43 14.24	126 41.72	133 44.04	
อุปกรณ์ประจำห้องเรียน	242 80.13	44 14.57	16 5.30	181 59.93	105 34.77	
อุปกรณ์ประจำตัวเด็ก	293 97.02	9 2.98	0 0	272 90.06	30 9.93	
ครุภัณฑ์ประจำห้องเรียน	239 79.14	63 20.86	0 0	205 67.88	97 32.12	
ครุภัณฑ์ประจำโรงเรียน	198 65.56	99 32.78	5 1.66	194 64.24	103 34.11	

จากตารางที่ 28 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน ในการจัดสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์สำหรับชั้นอนุบาล คือ ครูจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 97.02 ที่มีความเห็นว่า ในด้านปริมาณนั้น สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ที่มีเพียงพอคือ อุปกรณ์ประจำตัวเด็ก ส่วนครูร้อยละ 59.93 ที่เห็นว่ามีแต่ไม่เพียงพอคือ เครื่องเล่นสำหรับ โยก สำหรับครูร้อยละ 45.03 ที่เห็นว่าไม่มีเลยคือ ราวหรือขอนไม้สำหรับเดินทรงตัว

ในด้านคุณภาพของสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 90.06 มีความเห็นว่า ที่ใช้การได้คือ อุปกรณ์ประจำตัวเด็ก ส่วนครูร้อยละ 44.70 ที่เห็นว่าใช้การไม่ได้หรือชำรุดคือ เครื่องเล่นสำหรับโยก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ครูผู้สอนชั้นอนุบาล N=302

ความคิดเห็น	ปริมาณ				คุณภาพ					
	มีเพียงพอ		มีแต่ไม่เพียงพอ		ไม่มีเลย		ใช้การไม่ได้			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
มีที่จัดเก็บ	219	72.52	71	23.51	12	3.97	234	77.48	56	18.54
มีเนื้อหรือพรมสำหรับปู	182	60.26	44	14.57	76	25.17	145	48.01	81	26.82
มีอุปกรณ์ของเล่นประกอบการเล่นเลียนแบบก่อสร้างและ บทบาทสมมุติ	60	19.87	103	34.11	139	46.03	90	29.80	73	24.17
อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดมุมหนังสือ	192	63.58	77	25.50	33	10.93	214	70.86	55	18.21
มีที่สำหรับวางหนังสือ เป็นชั้นหรือผ้าเย็บเป็นกระเป๋าสั่ง มีเก้าอี้หรือม้านั่ง เบาะปู หมอน	139	46.03	83	27.48	80	26.49	144	47.68	78	25.83
หนังสือที่เหมาะสมกับพัฒนาการและวัยของเด็ก	164	54.03	101	33.44	37	12.25	177	58.61	88	29.14
เกมการศึกษาที่มีหลายา ประเภท	173	57.28	75	24.83	54	17.88	193	63.91	55	18.26
ที่เล่นน้ำ มีที่ใส่ผ้าเป็นถังหรืออ่าง มีอุปกรณ์เล่นประกอบ	80	26.49	108	35.76	114	37.75	141	46.69	47	15.56
ที่เล่นทราย มีมือหรือที่บรรจุทราย มีขอบสูงประมาณ 1 ฟุต	99	32.78	113	37.42	90	29.80	122	40.40	90	29.80
มีอุปกรณ์ของเล่นประกอบ										

จากตารางที่ 29 แสดงว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียน ในการจัดอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดมุมเล่น ในด้านปริมาณคือ ครูร้อยละ 52.32 มีความเห็นว่า อุปกรณ์ที่ใช้จัดมุมบ้าน มุมร้านค้ามุมหมอ และมุมเกษตรกร ที่มีเพียงพอคือ มีเครื่องครัว ของใช้ในบ้าน และอุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นของเล่น ส่วนครูร้อยละ 56.29 ที่เห็นว่า มีแต่ไม่เพียงพอ คือ ตุ๊กตาพร้อมเสื้อผ้าที่ถอดออกได้ และครูร้อยละ 44.04 ที่เห็นว่าไม่มีเลยคือ เครื่องแบบบุคคลอาชีพต่างๆ ในด้านคุณภาพนั้น ครูร้อยละ 52.65 มีความเห็นว่า อุปกรณ์ที่ใช้การได้คือ ตุ๊กตาพร้อมเสื้อผ้าที่ถอดออกได้ ส่วนครูร้อยละ 41.06 ที่เห็นว่าอุปกรณ์ใช้การไม่ได้หรือชำรุดคือ เครื่องครัว ของใช้ในบ้านและอุปกรณ์ต่างๆ ที่เป็นของเล่น

อุปกรณ์ที่ใช้จัดมุมธรรมชาติ พบว่า ในด้านปริมาณ ครูร้อยละ 52.64 มีความเห็นว่า มีเพียงพอคือตัวอย่างของจริง สำหรับครูร้อยละ 62.91 ที่เห็นว่าไม่มีเลย คือ เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าทดลอง ในด้านคุณภาพ ครูร้อยละ 69.54 ที่เห็นว่า ใช้การได้คือ ตัวอย่างของจริง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดมุมบล็อก พบว่า ในด้านปริมาณ ครูร้อยละ 72.52 เห็นว่ามีเพียงพอคือ ที่จัดเก็บ ส่วนในด้านคุณภาพ ครูร้อยละ 78.81 เห็นว่า ใช้การได้คือ แท่งไม้หรือวัสดุทดแทน

อุปกรณ์ที่ใช้จัดมุมหนังสือ ครูผู้สอนร้อยละ 63.58 มีความเห็นว่า มีเพียงพอคือ ที่สำหรับวางหนังสือเป็นชั้นหรือผ้าเย็บเป็นกระเป๋าหนังสือ ส่วนครูร้อยละ 26.49 ที่เห็นว่า ไม่มีเลยคือ แก้ว ไม้ขีด เบาะปู หมอน และครูผู้สอนร้อยละ 70.86 มีความเห็นว่า ใช้การได้คือ ที่สำหรับวางหนังสือเป็นชั้นหรือผ้าเย็บเป็นกระเป๋าหนังสือ ส่วนครูร้อยละ 29.14 ที่เห็นว่าใช้การไม่ได้หรือคือ หนังสือที่เหมาะสมกับพัฒนาการและวัยของเด็ก

ส่วนเกมการศึกษา ครูผู้สอนร้อยละ 57.28 มีความเห็นว่า มีเพียงพอ และร้อยละ 24.83 เห็นว่ามีแต่ไม่เพียงพอ มีครูอีกร้อยละ 17.88 มีความเห็นว่า ไม่มีเลย และครูร้อยละ 63.91 เห็นว่า เกมการศึกษาใช้การได้ดี ส่วนครูอีกร้อยละ 18.26 เห็นว่าใช้การไม่ได้หรือชำรุด

ที่เล่นน้ำ ครูผู้สอนร้อยละ 26.49 มีความเห็นว่ามีเพียงพอ และร้อยละ 35.76 เห็นว่ามี แต่ไม่เพียงพอ ส่วนครูอีกร้อยละ 37.75 เห็นว่าไม่มีเลย

ที่เล่นทราย ครูผู้สอนร้อยละ 32.78 มีความเห็นว่ามีเพียงพอ ส่วนครูอื่กร้อยละ 37.42 เห็นว่า มีแต่ไม่เพียงพอ และอื่กร้อยละ 29.80 เห็นว่าไม่มีเลย ในด้านคุณภาพ ครู ร้อยละ 40.40 มีความเห็นว่าใช้การได้ ส่วนครูอื่กร้อยละ 29.80 เห็นว่าใช้การไม่ได้หรือ ชำรุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 จำนวนและคำร้อยละของผู้สอน จำแนกตามความคิดเห็น ในด้านความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในการใช้แนวการจัดประสบการณ์

ความคิดเห็น	มีความรู้ความเข้าใจเพียง และนำไปปฏิบัติ		มีความรู้ความเข้าใจเพียง และนำไปปฏิบัติ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียง และไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย	279	92.38	12	3.97	11	3.64
การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา	279	92.38	13	4.30	10	3.31
การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม	278	92.50	13	4.30	11	3.64
การส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจ	276	91.39	15	4.97	11	3.64
การบูรณาการประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของแนวการจัดประสบการณ์	268	88.74	22	7.28	12	3.97
การจัดสภาพแวดล้อมเพื่อพัฒนาเด็กระดับปฐมวัย	256	84.77	32	10.60	14	4.64
การใช้และประเมินผลสื่อวัสดุอุปกรณ์สำหรับเด็กระดับปฐมวัย	271	89.74	21	6.95	10	3.31
การประเมินพัฒนาการเด็กระดับปฐมวัย	261	86.42	28	9.27	13	4.30
พฤติกรรมเด็กที่มีปัญหาและการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา	213	70.53	75	24.83	14	4.64
บทบาทและหน้าที่ครูระดับปฐมวัย	277	91.72	15	4.97	10	3.31

ตารางที่ 30 (ต่อ)

	มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ		มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ		ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ	
	และนำไปปฏิบัติ		แต่นำไปปฏิบัติไม่ได้		และไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การจัดประสบการณ์และกิจกรรม	271	89.74	18	5.96	13	4.30
กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	281	33.05	8	2.65	13	4.30
กิจกรรมในวงกลม	275	91.06	14	4.64	13	4.30
กิจกรรมสร้างสรรค์	275	91.06	12	3.97	15	4.97
กิจกรรมเกมการศึกษา	260	86.09	28	9.27	14	4.64
กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง	279	92.38	10	3.31	13	4.30

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 30 แสดงว่า ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ของครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.05 มีความคิดเห็นว่าตนมีความรู้ความเข้าใจ เพียงพอ และนำไปใช้ปฏิบัติได้ในเรื่อง การจัดกิจกรรมในวงกลม รองลงมาคือร้อยละ 92.38 จำนวนเท่ากัน มีความคิดเห็นว่ามีความรู้ความเข้าใจเพียงพอในเรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการ ด้านร่างกาย การส่งเสริมพัฒนาการทางสติปัญญา การจัดกิจกรรมเล่นตามมุม และครูร้อยละ 92.05 คิดว่ามีความรู้เพียงพอในเรื่อง การส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม

ส่วนครูผู้สอนร้อยละ 24.83 มีความเห็นว่า มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอ แต่นำไป ใช้ปฏิบัติไม่ได้ในเรื่องพฤติกรรมเด็กที่มีปัญหาและการช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหา

สำหรับครูผู้สอนร้อยละ 4.97 มีความเห็นว่า ไม่มีความรู้ความเข้าใจเพียงพอและไม่ สามารถนำไปปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมเกมการศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3

ปัญหาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. ปัญหาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของผู้บริหาร แสดงในตารางที่ 31-33

ตารางที่ 31 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหา ในด้านการแปลงแนวการจัดประสบการณ์ไปสู่การจัดประสบการณ์และกิจกรรม

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา		
โรงเรียนขาดแผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลที่ชัดเจน	52	25.12
โรงเรียนต้องรับภาระงานศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ทำให้ปฏิบัติงานในโรงเรียนไม่คล่องตัว	96	46.38
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการเตรียมความพร้อม	21	10.14
ขาดความร่วมมือจากครูในการดำเนินงานตามนโยบายของโรงเรียน	11	5.31
ขาดการสนับสนุนและส่งเสริมจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานระดับสูง	18	7.73
ขาดงบประมาณในการสนับสนุน	32	15.46
ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	81	39.13
ครูในระดับชั้นอื่น ๆ ไม่เข้าใจการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	20	9.66
ไม่มีปัญหา	60	28.99

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
การจัดให้มีเอกสารหลักสูตร คู่มือและเอกสารประกอบการใช้ และการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลและสนับสนุนให้ครูนำกิจกรรม จากเอกสารคู่มือมาใช้		
เอกสารมีน้อยไม่เพียงพอกับจำนวนครู	32	15.46
ครูไม่เห็นความสำคัญ จึงไม่สนใจเอกสารที่มีอยู่	33	15.94
โรงเรียนได้รับเอกสารและคู่มือไม่ครบถ้วน	46	22.22
งบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อและจัดทำ	39	18.84
ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครู	34	11.59
ไม่มีปัญหา	92	44.44
การจัดทำกำหนดการสอน การปรับแผนการจัดประสบการณ์ ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และการจัดทำเอกสาร คู่มือประกอบ		
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ	39	18.84
ขาดความร่วมมือจากครูผู้สอน	28	13.53
ขาดเอกสารตำราประกอบการจัดทำ	37	17.87
ไม่มีช่วงเวลาในการจัดทำ	47	22.71
ขาดความสะดวกในการจัดพิมพ์และเผยแพร่	27	13.04
ขาดงบประมาณในการสนับสนุน	45	21.74
ขาดแหล่งวิชาการในท้องถิ่น	37	17.87
ไม่มีปัญหา	86	41.55

จากตารางที่ 31 แสดงว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายของแนว
การจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษานั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 46.38 ต้องรับภาระ
งานศูนย์พัฒนาการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ทำให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนไม่คล่องตัว
รองลงมาคือร้อยละ 39.13 ทอบว่า ผู้ปกครองขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา
ระดับอนุบาล และร้อยละ 25.12 ทอบว่า โรงเรียนไม่ได้กำหนดแผนปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับ
การใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลอย่างชัดเจน ผู้บริหาร ร้อยละ 28.99 ทอบว่าไม่มี
ปัญหา

ในด้านการจัดให้มีเอกสารหลักสูตร เอกสารและคู่มือประกอบการใช้แนวการจัด
ประสบการณ์ชั้นอนุบาลนั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.44 ทอบว่าไม่มีปัญหา
ส่วนผู้บริหารอื่กร้อยละ 22.22 ประสบปัญหาคือ โรงเรียนได้รับเอกสารและคู่มือไม่ครบถ้วน
และผู้บริหาร ร้อยละ 18.84 ทอบว่า งบประมาณน้อยไม่เพียงพอในการจัดซื้อหรือจัดทำ

ในด้านการจัดทำกำหนดการสอน การปรับแผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับ
สภาพท้องถิ่นและการจัดทำเอกสารคู่มือประกอบใช้ในโรงเรียนนั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดคิด
เป็นร้อยละ 41.55 ทอบว่าไม่มีปัญหา ส่วนผู้บริหารอื่กร้อยละ 22.71 ทอบว่าไม่มีช่วงเวลาใน
การจัดทำ และผู้บริหาร ร้อยละ 21.74 ขาดงบประมาณในการสนับสนุน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหา ในด้านการจัดปัจจัยและสภาพ
ต่าง ๆ เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
การเตรียมบุคลากร เพื่อการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา		
ขาดผู้ดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถ	20	9.66
พื้นฐานความรู้ทางด้านอนุบาลของครูแตกต่างกัน	116	56.04
มีช่วงเวลาในการดำเนินการน้อย	19	9.18
ขาดการนิเทศ	30	14.49
ครูเห็นความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอนของตนเองน้อย	42	25.12
งบประมาณในการดำเนินการไม่เพียงพอ	40	19.32
มีครูอาวุโสมาก	10	4.83
ไม่มีปัญหา	58	28.02
การจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน วัสดุและอุปกรณ์		
งบประมาณไม่เพียงพอ	66	31.88
ขาดความร่วมมือจากครูผู้สอนในการผลิตและนำสื่อไปใช้	32	15.46
ขาดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษา ซ่อมแซม และบริการ	102	49.28
สื่อ น้อย บางประเภทไม่เพียงพอกับความจำเป็น เช่น เทปเพลง		
วิดิทัศน์ เกมการศึกษา	72	34.78
สื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ใช้ประโยชน์ได้น้อย	13	6.28
มีสื่อซึ่งมีความคงทนถาวรน้อย	34	16.43
ไม่มีปัญหา	55	26.57
การจัดอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก		
บริเวณโรงเรียนคับแคบ	127	61.35
ขนาดห้องเรียนไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	82	39.61
ขาดงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารที่เสื่อมโทรมหรือชำรุด	66	31.88
อาคารเรียนไม่เหมาะสมที่จะใช้จัดชั้นอนุบาล	66	31.88

ตารางที่ 32 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
ห้องน้ำ ห้องส้วม ไม่สะดวกและมีไม่เพียงพอ	88	42.51
โรงเรียนอยู่ใกล้ชุมชนหนาแน่น มีเสียงดังรบกวน	47	22.71
สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับเด็ก ครู ผู้ปกครอง เช่น น้ำดื่ม น้ำใช้ ถังขยะ ห้องพักรู ที่นั่งผู้ปกครองมีไม่เพียงพอ	54	26.09
ไม่มีปัญหา	32	15.46

จากตารางที่ 32 แสดงว่า ในด้านการเตรียมบุคลากรเพื่อเข้าดำเนินงานด้านอนุบาล นั้น ผู้บริหารจำนวนมากกว่าครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 56.06 ประสบปัญหาคือ เนื่องจากพื้นฐานความรู้ทางด้านอนุบาลของครูแตกต่างกัน รองลงมาคือ ร้อยละ 25.12 ตอบว่า ครูไม่เห็นความสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพตนเอง มีผู้บริหารอีกร้อยละ 28.02 ตอบว่าไม่มีปัญหา

ในด้านการเตรียมสื่อการเรียนการสอน วัสดุและครุภัณฑ์ในโรงเรียน ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 49.28 ตอบว่า ขาดผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บรักษา ซ่อมแซม และบริการ รองลงมาคือร้อยละ 34.78 ตอบว่า สื่อบางประเภทมีน้อยไม่เพียงพอกับความจำเป็น และผู้บริหารอีกร้อยละ 31.88 ตอบว่างบประมาณไม่เพียงพอ

ในด้านการจัดอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในโรงเรียน ผู้บริหารส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.35 ประสบปัญหาคือ บริเวณโรงเรียนคับแคบ รองลงมาคือ ร้อยละ 42.51 ตอบว่า ห้องน้ำ ห้องส้วม มีไม่เพียงพอและไม่สะดวก และร้อยละ 39.61 ตอบว่า ห้องเรียนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและผู้บริหารมีจำนวนร้อยละ 31.88 เท่ากัน ประสบปัญหา คือ ขาดงบประมาณในการซ่อมแซมอาคารที่เสื่อมโทรมและชำรุด กับอาคารเรียนไม่เหมาะสมที่ใช้จัดชั้นเรียนอนุบาล

ตารางที่ 33 จำนวนและค่าร้อยละของผู้บริหาร จำแนกตามปัญหา ในด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรม

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
ปัญหาในการส่งเสริมให้ครูนำรายการประสบการณ์และเนื้อหามาจัดกิจกรรมให้แก่เด็ก		
กิจกรรมบางกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนการจัดประสบการณ์มีรายละเอียดมาก ยุ่งยาก สำหรับครูนำไปปฏิบัติ	19	9.18
ครูผู้สอนขาดการนำเทคนิคและกลวิธีสอนใหม่ ๆ มาใช้	65	31.40
ครูต้องรับผิดชอบเด็กในชั้นมากเกินไป จนไม่มีเวลาเตรียมกิจกรรม	96	46.38
ครูผู้สอนเห็นความสำคัญในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมน้อย	25	12.08
สถานที่ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียนมีไม่เพียงพอ	72	34.78
ครูผู้สอนขาดทักษะในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรม	32	15.45
ผู้ปกครองต้องการให้สอนอ่านเขียนให้แก่เด็ก	48	23.19
ไม่มีปัญหา	50	24.15
การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ชั้นอนุบาลของโรงเรียน		
ขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง	64	30.92
ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัด	44	21.25
ยุ่งยากต่อการทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง	20	9.66
ขาดงบประมาณสนับสนุน	39	18.84
ไม่มีช่วงเวลาในการจัด	42	20.29
ขาดสถานที่ที่จะใช้จัด เช่น ห้องพิเศษต่าง ๆ	18	8.70
ไม่มีปัญหา	69	33.33
การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน		
ครูผู้สอนไม่ค่อยให้ความร่วมมือ	15	7.25
จำนวนเด็กมีมากเกินไป ห้องเรียนคับแคบ ไม่มีพื้นที่จัดมุมเล่น	157	75.85
ไม่มีสนามหญ้าหรือสนามสำหรับเด็กเล่น	73	35.27

ตารางที่ 33 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=207	ร้อยละ
เครื่องเล่นสนามและสถานที่เล่นต่าง ๆ เช่น ที่เล่นน้ำ เล่นทราย ไม่สามารถจัดไว้เฉพาะชั้นอนุบาลได้ เพราะมีชั้นประถมศึกษาด้วย	108	52.17
ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องเล่นต่าง ๆ ให้เพียงพอกับความจำเป็น	63	30.43
ผู้บริหารมีภาระหน้าที่มาก มีเวลาติดตามดูแล และให้คำแนะนำครูได้น้อย	32	15.46
การวัดผลและประเมินผลระดับอนุบาลของโรงเรียน		
ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ	44	21.06
ขาดงบประมาณในการจัดทำเอกสาร	13	6.28
มีเอกสารคู่มือเกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการให้ครูศึกษาค้นคว้าน้อย	43	20.77
วิธีการประเมินยุ่งยาก ไม่มีรูปแบบหรือแนวทางให้ครูนำไปใช้ที่ชัดเจน	74	35.75
ไม่มีเอกสารหรือแบบฟอร์มการประเมิน	18	8.69
ศึกษานิเทศก์ มีความรู้และประสบการณ์ไม่เพียงพอที่จะให้คำแนะนำครูได้	30	14.49
ไม่มีปัญหา	84	40.57

จากตารางที่ 33 แสดงว่า การส่งเสริมให้ครูนำรายการประสบการณ์และเนื้อหา มาจัดให้แก่เด็กนั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุดร้อยละ 46.38 ตอบว่าประสบปัญหาคือ ครูต้องรับผิดชอบเด็กในชั้นมากเกินไปจนไม่มีเวลาเตรียมกิจกรรม รองลงมาคือ ร้อยละ 34.78 ตอบว่า สถานที่ที่ใช้จัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนมีไม่เพียงพอ และร้อยละ 31.40 ตอบว่า ครูผู้สอนไม่พยายามใช้เทคนิคและวิธีสอนใหม่ๆ

ในด้านการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์นั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตอบว่าไม่มีปัญหา แต่ผู้บริหารอีกร้อยละ 30.92 ประสบปัญหาคือ ขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง และผู้บริหาร ร้อยละ 21.25 ตอบว่า ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัด

ในด้านการสนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสม ผู้บริหารส่วนใหญ่
คือร้อยละ 75.85 ประสบปัญหาคือ จำนวนเด็กมีมากเกินไป ห้องเรียนคับแคบไม่มีพื้นที่จัดมุมเล่น
รองลงมาคือ ร้อยละ 52.17 ตอบว่า เครื่องเล่นสนามและสถานที่เล่นต่างๆ เช่น ที่เล่นม้า
บ่อทราย ไม่สามารถที่จะจัดไว้เฉพาะชั้นอนุบาลได้ เพราะมีข้อประดมศึกษาด้วย และผู้บริหาร
ร้อยละ 35.25 ตอบว่า ไม่มีสนามหญ้าหรือสนามสำหรับเด็กเล่น

ในด้านการวัดผลและประเมินผลนั้น ผู้บริหารจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.57
ตอบว่าไม่มีปัญหา และผู้บริหาร ร้อยละ 35.75 ประสบปัญหาคือ วิธีการประเมินยุ่งยากไม่มี
รูปแบบหรือแนวทางให้ครูนำไปใช้ที่ชัดเจน และครูผู้สอนร้อยละ 21.06 ตอบว่า ขาดความรู้
ความเข้าใจ

ปัญหาการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของครูผู้สอน แสดงในตารางที่
34-36

ตารางที่ 34 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหา ในด้านการแปลงแนวการจัด
ประสบการณ์ไปสู่การจัดประสบการณ์และกิจกรรม

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายของแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา		
ผู้บริหารให้ความสำคัญต่องานวิชาการน้อย	28	9.27
แผนปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านอนุบาลศึกษาขาดความชัดเจน	37	18.87
ผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านอนุบาลมีความรู้ความเข้าใจงาน ด้านอนุบาลน้อย	15	4.97
ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	117	38.74
ครูในระดับชั้นประถมศึกษาไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล	14	4.64
ครูผู้สอนชั้นอนุบาลบางส่วนไม่เข้าใจหลักการศึกษาระดับอนุบาลคือ ไม่มีปัญหา	30	9.93
	139	46.03

ตารางที่ 34 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
การจัดทำกำหนดการสอน แผนการจัดประสบการณ์ บันทึกการสอน และ เอกสารคู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสบการณ์		
ไม่กำหนดให้ครูทำบันทึกการสอน	2	0.66
ไม่มีการกำหนดให้ครูจัดทำกำหนดการสอน	31	10.26
ไม่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแผนการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นก่อนใช้	40	13.25
ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำ	25	8.28
ขาดเอกสาร ตำรา เพื่อนำมาศึกษาค้นคว้า	24	7.95
ไม่ได้รับคำแนะนำ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกจากผู้บริหาร	23	7.62
ไม่มีเวลาในการจัดทำ	18	5.96
เพื่อนร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือ	8	2.65
ขาดงบประมาณในการจัดทำ	11	3.64
ไม่มีปัญหา	187	61.92
การใช้และการคัดเลือกกิจกรรมจากเอกสาร คู่มือมาใช้จัดประสบการณ์ ให้แก่เด็ก		
เอกสารหลักสูตร และคู่มือประกอบการใช้ที่มีอยู่กระจัดกระจาย		
ไม่ได้รับรวมไว้เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ครู	42	13.91
ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจหรือสนับสนุนช่วยเหลือในการจัดทำ จัดซื้อ และจัดทำขึ้นใช้	12	3.97
เอกสารและคู่มือที่มีอยู่ ครูไม่มีโอกาสใช้เนื่องจากระบบเบิกจ่ายยุ่งยาก	35	11.59
ขาดแหล่งความรู้ที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม	129	42.72
ไม่ได้รับการอบรม ประชุม หรือสัมมนา	125	41.39
ไม่มีปัญหา	133	44.04

จากตารางที่ 34 แสดงว่า การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุจุดหมายตามแนวการจัด
 ประสพการณ์ชั้นอนุบาลศึกษานั้น ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 46.03 ตอบว่าไม่มีปัญหา
 และครูผู้สอนร้อยละ 38.74 ตอบว่ามีปัญหาคือ ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักการจัดการศึกษาอนุบาล
 และร้อยละ 18.87 ตอบว่า แผนปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษาขาดความชัดเจน

ในด้านการจัดทำกำหนดการสอน แผนการจัดประสพการณ์ บันทึกการสอนและเอกสาร
 คู่มือประกอบการใช้แนวการจัดประสพการณ์ ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 61.92 ตอบว่าไม่มี
 ปัญหา แต่ครูผู้สอนร้อยละ 13.25 ตอบว่ามีปัญหา คือ ไม่มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงแผน
 การจัดประสพการณ์ชั้นอนุบาลให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นก่อนนำมาใช้

ในด้านการคัดเลือกกิจกรรมจากเอกสารคู่มือมาใช้จัดประสพการณ์ให้แก่เด็ก ครูผู้สอน
 จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.04 ตอบว่าไม่มีปัญหา แต่ครูผู้สอนร้อยละ 42.72 ตอบว่า
 มีปัญหาคือ ขาดแหล่งความรู้ที่จะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม และร้อยละ 41.39 ตอบว่า ไม่ได้รับ
 การอบรม ประชุม หรือสัมมนา

ตารางที่ 35 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหา ในด้านการจัดปัจจัยและ
 สภาพต่างๆ เพื่อการใช้แนวการจัดประสพการณ์

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
ความพร้อมของตนเองและเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานด้านอนุบาลศึกษา		
ไม่ได้รับการสำรวจความถนัด ความสนใจ และคุณลักษณะที่เหมาะสม		
ก่อนจัดครูเข้าสอน	47	15.56
ผู้บริหาร และครูผู้สอนมีความคิดเห็นไม่ตรงกันในการจัดประสพการณ์		
ให้แก่เด็ก	27	8.94
ไม่ได้รับข่าวสารหรือการ เผยแพร่ความรู้จากผู้ที่ผ่านการอบรม	40	13.25
ผู้บริหารเอาใจใส่หรือให้ความช่วยเหลือ เมื่อประสบปัญหาน้อย	11	3.64
สุขภาพส่วนตัวไม่อำนวย มีโรคประจำตัวหรือมีอายุมาก	26	8.61
ไม่มีเวลาเตรียมตัวเนื่องจากมีงานรับผิดชอบมาก	39	12.91
ไม่ถนัดในการสอนชั้นอนุบาล	13	4.30

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
เพื่อนร่วมงานในสายชั้นไม่ให้ความร่วมมือ ไม่มีปัญหา	10	3.31
การใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อนำมาจัด ประสบการณ์และกิจกรรมให้แก่เด็ก		
สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก	115	38.08
ได้รับความรู้เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการผลิตและการใช้สื่อการสอน ใหม่ ๆ น้อย	58	19.21
การเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ยุ่งยากและขาดระบบ	39	12.91
ขาดผู้รับผิดชอบในการจัดเก็บรักษาและซ่อมแซม	67	22.19
ขาดทักษะในการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน	60	19.87
ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุมาจัดทำ	65	21.52
ไม่มีเวลาในการจัดทำ	63	20.86
ไม่มีปัญหา	102	33.77
ไม่มีสื่อที่ถาวร เด็กใช้แล้วแตกหักง่าย ไม่ทนทาน	12	3.97
การจัดอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก		
ไม่ได้รับการสำรวจ สอบถามปัญหาหรือความต้องการจากผู้รับผิดชอบ	32	10.60
อาคารเรียนไม่เหมาะสมที่ใช้จัดชั้นเรียนอนุบาล	64	21.19
ห้องเรียนคับแคบไม่เพียงพอกับเด็กในชั้น	102	33.77
การบริการน้ำดื่มน้ำใช้ไม่เพียงพอและไม่สะดวกต่อการใช้	61	20.20
อาคารเรียน ห้องเรียน และบริเวณโรงเรียนไม่ได้รับการปรับปรุง		
ดูแลรักษาให้สะอาด เรียบร้อย และสวยงาม	33	10.93
ไม่มีปัญหา	41	13.58
ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ อ่างล้างหน้า มีไม่เพียงพอและไม่สะดวก ที่จะให้เด็กใช้	68	22.52

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
ห้องเรียนจัดไว้ไม่เหมาะสม เช่น อยู่ใกล้ถนนมีเสียงรบกวน จัดไว้ชั้นบนของอาคาร ภายในห้องอากาศร้อนอบอ้าว และต้องใช้ห้องเรียนเป็นห้องประชุม	39	12.91

จากตารางที่ 35 แสดงว่า การปฏิบัติของครูผู้สอนในด้านการเตรียมตัวเพื่อการใช้
แนวการจัดประสบการณ์นั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 54.97 ตอบว่าไม่มีปัญหา แต่ครู
ผู้สอนร้อยละ 15.56 ตอบว่ามีปัญหา คือ ไม่ได้รับการสำรวจความถนัด ความสนใจและคุณสมบัติ
ที่เหมาะสมก่อนจัดครูเข้าสอน และร้อยละ 13.25 ตอบว่า ไม่ได้รับข่าวสารหรือเผยแพร่ความรู้
จากผู้ที่ผ่านการอบรมมาแล้ว

ในด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือ
ร้อยละ 38.08 ตอบว่า ประสพปัญหาคือ สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก รอง
ลงมาคือร้อยละ 22.19 ตอบว่า ขาดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาและซ่อมแซม ร้อยละ 21.52
ตอบว่า ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาวัสดุมาจัดทำ สำหรับครูผู้สอนร้อยละ 33.37
ตอบว่าไม่มีปัญหา

ในด้านการจัดหาอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด
คือร้อยละ 33.77 มีปัญหาคือ ห้องเรียนคับแคบไม่เหมาะสมกับเด็กในชั้น รองลงมาคือร้อยละ
22.52 ตอบว่า ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ อ่างล้างหน้าไม่เพียงพอ

ตารางที่ 36 จำนวนและค่าร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามปัญหา ในด้านการจัดประสบการณ์ และกิจกรรม

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
การจัดประสบการณ์ตามตารางกิจกรรมประจำวัน		
กิจกรรมในตารางกิจกรรมประจำวันมีมาก เวลาไม่เพียงพอที่จะจัดได้ครบ	33	10.93
ครูต้องเตรียมการสื่อการเรียนการสอนมาก	61	20.20
จำนวนเด็กในชั้นมีมากเกินไป ทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไม่คล่องตัว	221	73.19
ขนาดของห้องเรียนคับแคบไม่เหมาะที่จะใช้กิจกรรมหลาย ๆ ประเภทได้	110	36.42
สถานที่จัดกิจกรรมกลางแจ้งไม่มี หรือมีแต่ใช้ไม่ได้	99	32.78
เด็กแต่ละคนในห้องมีความแตกต่างกันมาก	55	18.21
กิจกรรมบางกิจกรรมจัดได้ยากเพราะไม่มีแนวการจัดชัดเจน เช่น การเล่นกลางแจ้ง	32	10.60
ไม่มีปัญหา	36	11.92
การจัดประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ ตามรายการประสบการณ์ และเนื้อหาเพื่อให้บรรลุจุดหมายของแนวการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาล		
ไม่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กตามวัยทั้ง 4 ด้าน	13	4.30
ขาดทักษะและความชำนาญในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรม	83	27.48
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ	60	19.87
ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบไม่ได้ดูแล นิเทศ กำกับ และติดตามผลการปฏิบัติงาน	25	8.28

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูได้	125	41.39
ครูผู้สอนขาดความร่วมมือกันในการเตรียมกิจกรรม	34	11.26
ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ และการใช้เทคนิคหรือกลวิธีสอนใหม่ ๆ	143	47.35
ครูบางส่วนยึดมั่นในการสอนอ่านเขียน ไม่เปลี่ยนวิธีการสอน	21	6.95
ไม่มีปัญหา	64	21.19
การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน		
โรงเรียนให้การสนับสนุนเรื่อง สื่อ วัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ		
ไม่เพียงพอกับความจำเป็น	10	3.31
เพื่อนร่วมงานไม่ให้ความร่วมมือในการจัด	17	5.63
ไม่มีความรู้ ทักษะในการจัด	14	4.64
ไม่มีเวลาในการจัดมุมเล่น ป้ายนิเทศ และสภาพแวดล้อม	37	12.25
ครูผู้สอนและผู้บริหารมีความเห็นแตกต่างกัน	17	5.63
ไม่มีการประชุม วางแผน หรือเตรียมงานร่วมกันระหว่างครูผู้สอน	33	10.93
ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจ ช่วยเหลือหรือแนะนำ	26	8.61
ห้องเรียนคับแคบ จำนวนเด็กมากไม่สามารถจัดมุมเล่นได้ครบ	113	37.42
ไม่มีสนาม สถานที่เล่นของเด็ก หรือมีแต่ไม่เพียงพอ	106	35.10
ไม่มีปัญหา	50	16.56
การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์		
งบประมาณไม่เพียงพอ	59	19.54
ไม่มีช่วงเวลาในการจัด	55	18.21

ตารางที่ 35 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน N=302	ร้อยละ
ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัด	36	11.92
ผู้บริหารไม่สนับสนุน	10	3.31
ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ	11	3.64
ไม่มีสถานที่จัด	68	22.52
เพื่อนครูไม่ร่วมมือ	13	4.30
ไม่มีปัญหา	125	41.39
การใช้เทคนิคและกลวิธีสอนของครู		
ขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการเตรียมความพร้อม	27	8.94
ขาดทักษะในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรม เช่น ชับร้อง-ดนตรี		
เล่านิทาน-การเชิ่หุ่น ศิลปะ	20	6.62
มีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน	97	32.12
ไม่มีผู้ให้คำแนะนำเพิ่มพูนความรู้	32	10.60
ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าประชุม อบรม สัมมนา	142	47.02
ขาดเอกสาร ตำรา และแหล่งศึกษาค้นคว้า	20	6.23
ไม่มีปัญหา	86	28.48
การวัดผลและประเมินผลในชั้นอนุบาล		
ขาดความรู้ความเข้าใจวิธีการวัดผลและประเมินผล	39	12.91
ไม่มีการจัดทำเครื่องมือในการประเมินพัฒนาการเด็กชั้นใช้	36	11.92
ความไม่ชัดเจนของวิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน	124	41.06
ขั้นตอนและวิธีการประเมินยุ่งยาก	51	16.89
ยังไม่มีรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมในโรงเรียน	113	37.42
ไม่มีปัญหา	102	33.77

จากตารางที่ 36 แสดงว่า ในด้านการจัดกิจกรรมตามตารางกิจกรรมประจำวันนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่คือร้อยละ 73.19 ตอบว่า มีปัญหาคือ จำนวนเด็กในชั้นมีมากเกินไป ทำให้การจัดกิจกรรมต่างๆ ไม่คล่องตัว รองลงมาคือ ร้อยละ 36.42 ตอบว่า ขนาดของห้องเรียนคับแคบ ไม่เหมาะที่จะใช้จัดกิจกรรมหลายๆ ประเภทได้ และครูผู้สอนร้อยละ 32.78 ตอบว่า สถานที่จัดกิจกรรมกลางแจ้งไม่มีหรือมีแต่ใช้ไม่ได้

ในด้านการจัดกิจกรรมต่างๆ ตามรายการประสบการณ์และเนื้อหา นั้น ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 47.35 ไม่มีโอกาสได้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนา รองลงมาคือ ร้อยละ 41.39 ตอบว่า ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถให้คำแนะนำช่วยเหลือครูได้ และครูอีก ร้อยละ 27.48 ตอบว่า ขาดทักษะและความชำนาญในการจัดกิจกรรมบางกิจกรรม

ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 37.42 ประสบปัญหาคือ ห้องเรียนคับแคบ จำนวนเด็กมากจนไม่สามารถจะจัดมุมเล่นได้ รองลงมาคือ ร้อยละ 35.10 ตอบว่า ไม่มีสนามหรือสถานที่ของเด็ก หรือมีแต่ไม่เพียงพอ

ในด้านการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.39 ตอบว่าไม่มีปัญหา แต่ครูผู้สอน ร้อยละ 22.52 ตอบว่ามีปัญหา คือ ไม่มีสถานที่จัด และร้อยละ 19.54 ตอบว่า งบประมาณไม่เพียงพอ

ในด้านการใช้เทคนิคและกลวิธีสอน ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 47.02 ตอบว่าไม่มีปัญหาคือ ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุม อบรม หรือสัมมนา รองลงมาคือ ร้อยละ 32.12 ตอบว่า มีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมากจนไม่มีเวลาเตรียมการสอน

ในด้านการวัดผลและประเมินผลในระดับชั้นอนุบาล ครูผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.06 มีปัญหาคือ ความไม่ชัดเจน วิธีการประเมินและเกณฑ์การประเมิน รองลงมาคือ ร้อยละ 37.42 ตอบว่า ยังไม่มีรูปแบบและแนวทางการปฏิบัติที่เหมาะสมใช้ในโรงเรียน ส่วนครูผู้สอน ร้อยละ 33.77 ตอบว่าไม่มีปัญหา

ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษา
ในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปัญหาในการใช้แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของผู้บริหาร

ในทำนุคลากร ผู้บริหาร ร้อยละ 20.77 มีปัญหาเนื่องจากโรงเรียน
ขาดครูที่มีวุฒิทางด้านอนุบาลศึกษาโดยตรง จึงมีครูผู้สอนชั้นอนุบาลไม่เพียงพอ และไม่ได้รับครู
บรรจุใหม่ตามที่โรงเรียนต้องการ มีเฉพาะครูย้ายมาจากโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเดียวกัน
ซึ่งส่วนมากเป็นครูอาวุโส สุขภาพส่วนตัวไม่ดี นอกจากนี้ยังต้องรับครูที่ย้ายติดตามสามีอยู่เสมอ
ทำให้การจัดสรรครูเข้าสอนชั้นอนุบาลไม่คล่องตัว ทั้งที่โรงเรียนมีครูจำนวนมากพอ และผู้บริหาร
อีกร้อยละ 14.49 ตอบว่ามีปัญหาเนื่องจากครูผู้สอนชั้นอนุบาลบางส่วนต้องรับภาระหน้าที่มาก
เช่น งานของศูนย์พัฒนาการศึกษาาระดับก่อนประถมศึกษา งานนิเทศการศึกษาชั้นเด็กเล็กและ
อนุบาลชนบท และต้องรับหน้าที่ประจำชั้นอนุบาล รวมทั้งงานฝ่ายอื่น ๆ ในโรงเรียน ทำให้เด็ก
ชั้นอนุบาลขาดครูบ่อย ๆ และโรงเรียนไม่สามารถจัดครูพิเศษหรือพี่เลี้ยงมาช่วยสอนได้ ล้วน
ผู้บริหารอีกร้อยละ 3.93 ตอบว่าครูผู้สอนชั้นอนุบาลบางคนมีคุณลักษณะไม่เหมาะสม เช่น มีบุคลิก
ไม่เหมาะสม มีปัญหาทางเศรษฐกิจ มีปัญหาความประพฤติไม่เป็นแบบอย่างที่ดีของเด็กวัยนี้

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาทำนุคลากรนั้น ผู้บริหารร้อยละ 18.21 มีความ
เห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรทบทวนนโยบายการรับบรรจุครู
โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนชั้นอนุบาลควรคำนึงถึงวุฒิทางการศึกษาด้านอนุบาลโดยตรง หรือให้
ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลมีส่วนร่วมในการคัดเลือกหรือสัมภาษณ์ด้วย และผู้บริหารร้อยละ 17.73
เห็นว่าสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดไม่ควรจัดสรรครูอาวุโสมาก ครูที่สุขภาพส่วนตัวไม่ดี
ครูที่มีปัญหาความประพฤติ ปัญหาทางเศรษฐกิจ และครูที่ย้ายติดตามสามีให้มาปฏิบัติราชการที่
โรงเรียนอนุบาลจนเกินความต้องการของโรงเรียน และผู้บริหารร้อยละ 3.38 มีความเห็นว่า
ผู้บริหารควรสอบประวัติครูก่อนจัดเข้าสอนชั้นอนุบาล เรื่อง ความประพฤติและสถานะของการ
เงินด้วย สำหรับผู้บริหารอีกร้อยละ 2.90 ตอบว่าโรงเรียนควรคัดเลือกครูที่มีวุฒิทางการศึกษา
อื่น ๆ ที่มีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูอนุบาล เช่น รักเด็ก รับผิดชอบงาน มีความกระตือ-
รือรับ และมีความสามารถพิเศษเฉพาะตัวด้าน ชีวร้อง ฟ้อนรำ ดนตรี ศิลปะ มาฝึกอบรมเอง
ก่อนจัดเข้าสอนชั้นอนุบาล และผู้บริหารร้อยละ 2.42 เสนอแนะว่า ควรจัดให้มีการนิเทศ
ภายในอย่างสม่ำเสมอตลอดปีการศึกษา

ในด้านการจัดบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ และงบประมาณของโรงเรียน
อนุบาล ผู้บริหารร้อยละ 28.36 ตอบว่ามีปัญหาเรื่องงบประมาณมีน้อยไม่เพียงพอ การจัดสรร
งบประมาณล่าช้า ผู้บริหารต้องช่วยตนเอง เช่น นำเงินบำรุงการศึกษามาใช้ปรับปรุงสถานที่
ต้องลดงบประมาณด้านวิชาการ หรือขอบริจาคจากผู้ปกครองโดยความร่วมมือจากสมาคมครูและ
ผู้ปกครอง ซึ่งบางครั้งก่อให้เกิดปัญหาอื่นตามมาอีก และผู้บริหารอีกร้อยละ 1.45 ตอบว่ามีปัญหา
เนื่องจากบริเวณโรงเรียนมีสำนักงานการประถมศึกษามาใช้สถานที่ร่วมกัน ทำให้การจัดอาคาร
สถานที่ไม่สะดวก

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาด้านการจัดงบประมาณและอาคารสถานที่ ผู้บริหาร
ร้อยละ 21.74 ตอบว่า หน่วยงานระดับสูงควรจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนอนุบาลตามความ
จำเป็นและเพียงพอ ไม่ควรพิจารณารวมกับโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด และควรเร่งรัดให้
เจ้าหน้าที่ระดับอำเภอและจังหวัดให้ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษา การ
จัดสรรงบประมาณให้แก่โรงเรียนอนุบาลในแต่ละปีการศึกษาไม่ควรล่าช้าจนไม่ทันการ เช่น
เรื่องการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน วัสดุอุปกรณ์ และผู้บริหารร้อยละ 5.80 เสนอแนะ
เกี่ยวกับการรับบริจาคที่มีวัตถุประสงค์ว่า ผู้บริหารโรงเรียนควรมีการประสานงานกับหน่วยงาน
ระดับสูง และควรปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับนโยบายของหน่วยงานด้วย
นอกจากนี้ผู้บริหารร้อยละ 2.90 มีความเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่ง-
ชาติ ควรมีโครงการสนับสนุนให้โรงเรียนอนุบาลในสังกัดจัดอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน
เช่น ให้มีการประกวดโดยมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางมาติดตามผลการจัด

ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม ผู้บริหารร้อยละ 6.76 ตอบว่า
มีปัญหานี้เนื่องจากเนื้อหาและกิจกรรมในบางหน่วยการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ซ้ำซ้อน
หรือใกล้เคียงกัน บางหน่วยยากและสับสน ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมและผลิตสื่อได้ครบ และ
ผู้บริหารร้อยละ 5.80 มีความเห็นว่ากิจกรรมเกมการศึกษาควรจัดให้ยืดหยุ่นเวลาได้ในตาราง
กิจกรรมประจำวันไม่ควรกำหนดตายตัว หรืออาจจะนำมาจัดรวมไว้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดมุม
เล่น ผู้บริหารร้อยละ 4.83 ตอบว่ามีความยากด้านการจัดกิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง ครูจัดได้ไม่
เต็มที่เนื่องจากไม่มีรายละเอียดของกิจกรรม ครูขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดกิจกรรม

เอง จึงจัดไม่เต็มหรือบางคนไม่จัดเลย ลักษณะการจัดเป็นเพียงการนำเด็กลงเล่นเครื่องเล่นสนามเท่านั้น ผู้บริหารร้อยละ 3.86 มีความเห็นว่าปัญหาด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ เพราะครูบางส่วนไม่เข้าใจวิธีการจัดจึงเป็นกิจกรรมพลศึกษา ผู้บริหารร้อยละ 3.38 มีปัญหาด้านการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ เนื่องจากครูไม่สามารถจัดหลาย ๆ ประเภทได้ โดยจะจัดอย่างเดียวเหมือนกันทั้งชั้น ทำให้เด็กไม่มีโอกาสเลือก นอกจากนี้ผู้บริหารร้อยละ 2.90 ตอบว่ามีปัญหาเนื่องจากครูผู้สอนบางคนไม่ยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน เช่น ยังสอนให้เด็กอ่าน เขียน ทำเลข ทำแบบฝึกหัด และผู้บริหารร้อยละ 2.60 ตอบว่ามีปัญหาเนื่องจากครูต้องรับภาระงานธุรการชั้นมาก มีความสับสนเกี่ยวกับการใช้แบบฟอร์มและการบันทึกหลักฐานต่าง ๆ เช่น บัตรสุขภาพ ระเบียบสะสม บันทึกพฤติกรรม บันทึกพัฒนาการ สมุดรายงานแบบประเมินพัฒนาการ ฯลฯ ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและเห็นว่าเสียเวลาในการเตรียมการจัดประสบการณ์และกิจกรรมให้เด็ก

ข้อเสนอแนะในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรมนั้น ผู้บริหารร้อยละ 7.73 มีความเห็นว่า โรงเรียนควรดำเนินการปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาเป็นฉบับของโรงเรียนโดยปรับให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น อาจจะทำเป็นแผนการสอนย่อยให้ครบทุกกิจกรรม เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมการเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมในวงกลม เกมการศึกษา การเล่นตามมุมในทุกหน่วยการสอน พร้อมรายละเอียดของเนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจนพร้อมที่จะให้ครูนำไปใช้ได้ทันที ผู้บริหารร้อยละ 6.28 ตอบว่า ควรมีการจัดประชุมปฏิบัติการหรือสัมมนาครูผู้สอนชั้นอนุบาลเป็นเขตการศึกษา หรือระดับประเทศ ปีการศึกษาละ 1 ครั้ง เพื่อความเข้าใจตรงกันในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมชั้นอนุบาลศึกษา ผู้บริหารร้อยละ 4.83 มีความเห็นว่า ควรจัดให้ครูอนุบาลได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ หรือให้ไปศึกษาดูงานในโรงเรียนอนุบาลต่าง ๆ อยู่เสมอ ผู้บริหารร้อยละ 3.38 โรงเรียนควรจัดฝึกอบรมครูผู้สอนของตนเอง โดยใช้บุคลากรที่ได้รับการอบรมหรือสัมมนาแล้วเป็นแกนนำในการดำเนินการ และผู้บริหารร้อยละ 2.42 มีข้อเสนอแนะอีกว่า ควรใช้การนิเทศติดตามผลทุกรูปแบบ และส่งเสริมให้หัวหน้าสายชั้นให้ครูอนุบาลนิเทศกันเองให้มากขึ้น

ปัญหาในการใช้แนวทางการจัดการประสบการณ์ชั้นอนุบาลศึกษาของครูผู้สอน

ในค่านิยมกลาง ครูผู้สอนร้อยละ 8.94 มีปัญหาเนื่องจากไม่มีเวลาว่าง เพราะต้องจัดกิจกรรมเต็มวันและเตรียมการสอนมาก ทำให้ไม่ได้พักผ่อนและเกิดความเบื่อหน่าย ห้อทำงานสอน และร้อยละ 8.61 ต้องเป็นวิทยากรให้แก่โรงเรียนที่เปิดชั้นเด็กเล็กและอนุบาล ชนบท ต้องหึ่งห้องเรียน ฝ่ายบริหารจัดครูมาสอนแทนหรือให้พี่เลี้ยงมาดูแลเด็กโดยไม่คำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ด้านอนุบาลศึกษา ร้อยละ 7.62 ต้องรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนมาก ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมกิจกรรม ร้อยละ 6.29 ได้รับความนิเทศและติดตามผลการปฏิบัติงานจากกรรมการกลุ่มซึ่งไม่มีความรู้ความเข้าใจด้านอนุบาลศึกษา ร้อยละ 5.96 ไม่มีความสามารถพิเศษทางด้านดนตรี นาฏศิลป์ และศิลปะ ทำให้การจัดการกิจกรรมไม่คล่องตัว ร้อยละ 3.98 มีความเห็นว่าเพื่อนครูไม่พัฒนาตนเอง ยังมีวิธีการสอน โดยการสอนให้เด็กเขียน อ่านตัวเลขและพยัญชนะ และทำแบบฝึกหัดจากหนังสือ ร้อยละ 1.66 มีอายุมาก และมีโรคประจำตัว และอีกร้อยละ 1.32 ไม่ได้ได้รับความยุติธรรมในการปฏิบัติงาน มีการเล่นพรรคเล่นพวกทำให้การทำงานในโรงเรียนเกิดความขัดแย้ง

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาค่านิยมกลาง ครูผู้สอนร้อยละ 6.95 มีความเห็นว่าโรงเรียนควรจัดให้มีครูพิเศษที่มีความรู้ความสามารถด้านดนตรี นาฏศิลป์ ศิลปะ พลศึกษา และผ่านการอบรมด้านอนุบาลศึกษามาแล้วให้มาช่วยสอนในชั้นอนุบาลโดยรับผิดชอบกิจกรรมบางกิจกรรม ครูผู้สอนร้อยละ 6.29 เสนอแนะว่า ควรจัดให้มีครูพี่เลี้ยงให้แก่ชั้นอนุบาลที่มีเด็กในชั้นมากเกินไป ครูผู้สอนร้อยละ 3.64 เห็นว่าควรลดงานด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากงานสอนของครูชั้นอนุบาลลงเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระ ครูผู้สอนร้อยละ 3.31 เสนอแนะว่า การติดตามผลการปฏิบัติงาน การนิเทศ กำกับและดูแลครูผู้สอนชั้นอนุบาลควรจัดให้ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจงานด้านอนุบาลศึกษารับผิดชอบครูผู้สอน ร้อยละ 2.65 มีความเห็นว่า ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูผู้สอนในโรงเรียนทุกคนได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุม อบรมหรือสัมมนา ไม่ควรสนับสนุนครูคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ครูผู้สอนร้อยละ 2.32 เสนอว่า ผู้บริหารควรมีความยุติธรรม ไม่ใช้อคติกับครู เปิดโอกาสให้ครูทุกคนได้แสดงความสามารถ และครูผู้สอน ร้อยละ 1.99 มีความเห็นว่าควรจัดให้มีเวลาพักผ่อนหรือชั่วโมงสั้นหนทางการของครูอนุบาลคามสมควร เพื่อคลายความตึงเครียดจากงานสอน

ในด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม ครูผู้สอนร้อยละ 6.29 ตอบว่ามีปัญหาเนื่องจากรายละเอียดของเนื้อหาและกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล บางหน่วยการสอนมีมากเกินไป เนื้อหาซ้ำซ้อน บางเนื้อหาไม่เหมาะสมกับเด็กระดับอนุบาลศึกษา ครูผู้สอนร้อยละ 5.30 ตอบว่า กิจกรรมการเล่นน้ำ เล่นทราย จัดได้ไม่เต็มที่ และไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็ก เนื่องจากสถานที่และอุปกรณ์จำกัด แต่มีเด็กจำนวนมากต้องหมุนเวียนกันเล่น ครูผู้สอนร้อยละ 3.97 ตอบว่ามีปัญหาในการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา ไม่สามารถจัดได้ตามเวลาที่กำหนดในตารางกิจกรรมประจำวัน ครูผู้สอนร้อยละ 3.31 มีปัญหาเนื่องจากพบเด็กที่มีปัญหาค้นพฤติกรรมมาก การควบคุมชั้นเรียนมีอุปสรรคเป็นภาระหนักแก่ครู เพราะมีจำนวนเด็กในชั้นมาก ร้อยละ 1.99 ผู้บริหารจัดชั้นเรียนอนุบาลปีที่ 1 โดยนำเด็ก 3 ขวบมารวมด้วยกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีปัญหา ร้อยละ 1.95 ครูบางคนจัดกิจกรรมแยกเป็นรายวิชา

ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาด้านการจัดประสบการณ์และกิจกรรม ครูผู้สอน ร้อยละ 4.97 มีความเห็นว่า โรงเรียนควรลดอัตราการรับเด็กเข้าเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 ลงบ้างโดยรับตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 4.30 ควรมีการปรับแผนการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาลที่ซ้ำซ้อนให้เป็นหน่วยเดียวกันและปรับให้สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่น ซึ่งโรงเรียนควรจัดทำเป็นฉบับของโรงเรียน ร้อยละ 3.64 ควรจัดครูพิเศษหรือผู้ช่วยครูมาช่วยครูประจำชั้นในกรณีที่มียุติเด็กในชั้นมากเกินไป ร้อยละ 2.65 ควรมีการเปลี่ยนเวลาหรือหาวิธีการยืดหยุ่นการจัดกิจกรรมเกมการศึกษาให้เหมาะสม ร้อยละ 2.32 ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และรับเทคนิควิธีสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอและให้ทุกคน และครูผู้สอนร้อยละ 1.66 เสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลควรศึกษาและทำความเข้าใจการจัดการศึกษาระดับอนุบาลศึกษาให้ชัดเจนเพียงพอที่จะเป็นที่พึ่งของครูผู้สอนได้